

Klassieke Feëverhale

Die Geheime Tuin

Hoofstuk 1

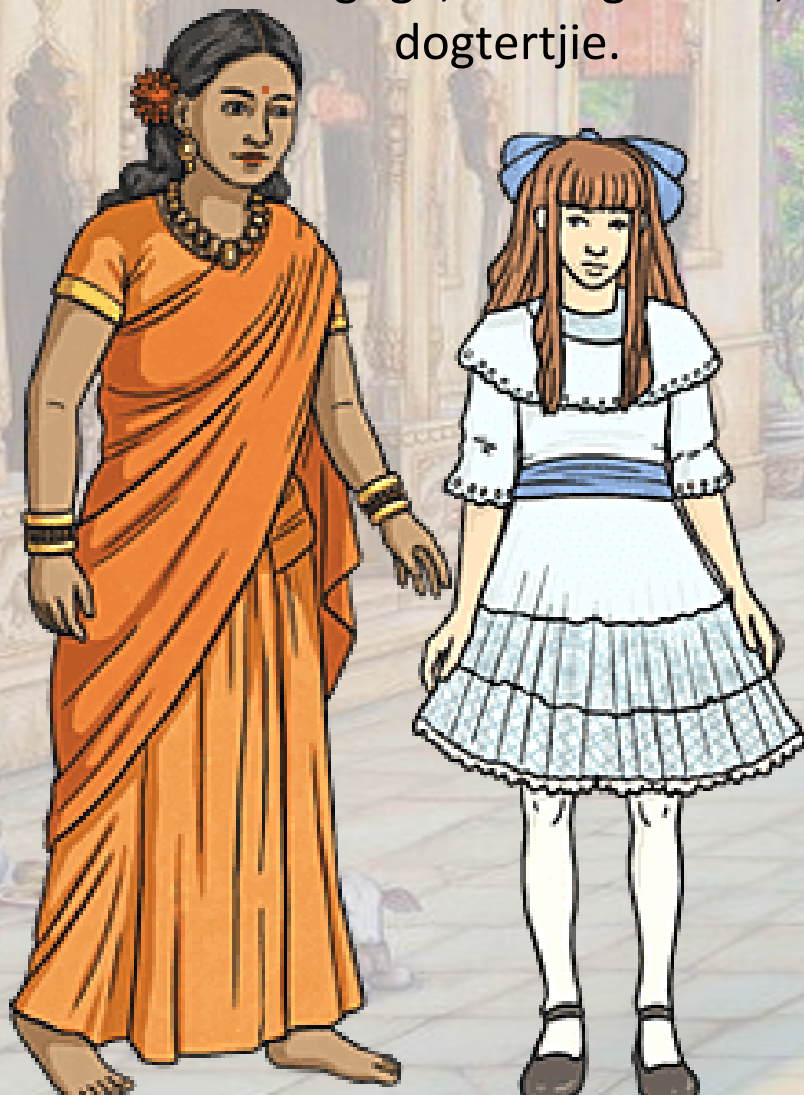
Klein Mejuffrou Mary

Sendag Lank Gelede

Dit lyk asof niemand omgee vir Mary nie. Sy was in Indië gebore, waar haar pa 'n Britse amptenaar was. Hy was besig met sy werk, en haar ma, wat baie mooi was, het al haar tyd gespandeer om na partytjies toe te gaan. 'n Indiese vrou, Kamala, is dus betaal om vir die dogtertjie te sorg. Mary was nie 'n mooi kind nie.

Sy het 'n maer kwaai gesiggie en dun yl hare gehad. Sy het altyd bevele aan Kamala gegee, wat moes gehoorsaam. Mary het nooit aan ander mense gedink nie, maar net aan haarself. Om die waarheid te sê, sy was 'n baie selfsugtige, onaangename, sleg gearde klein dogtertjie.

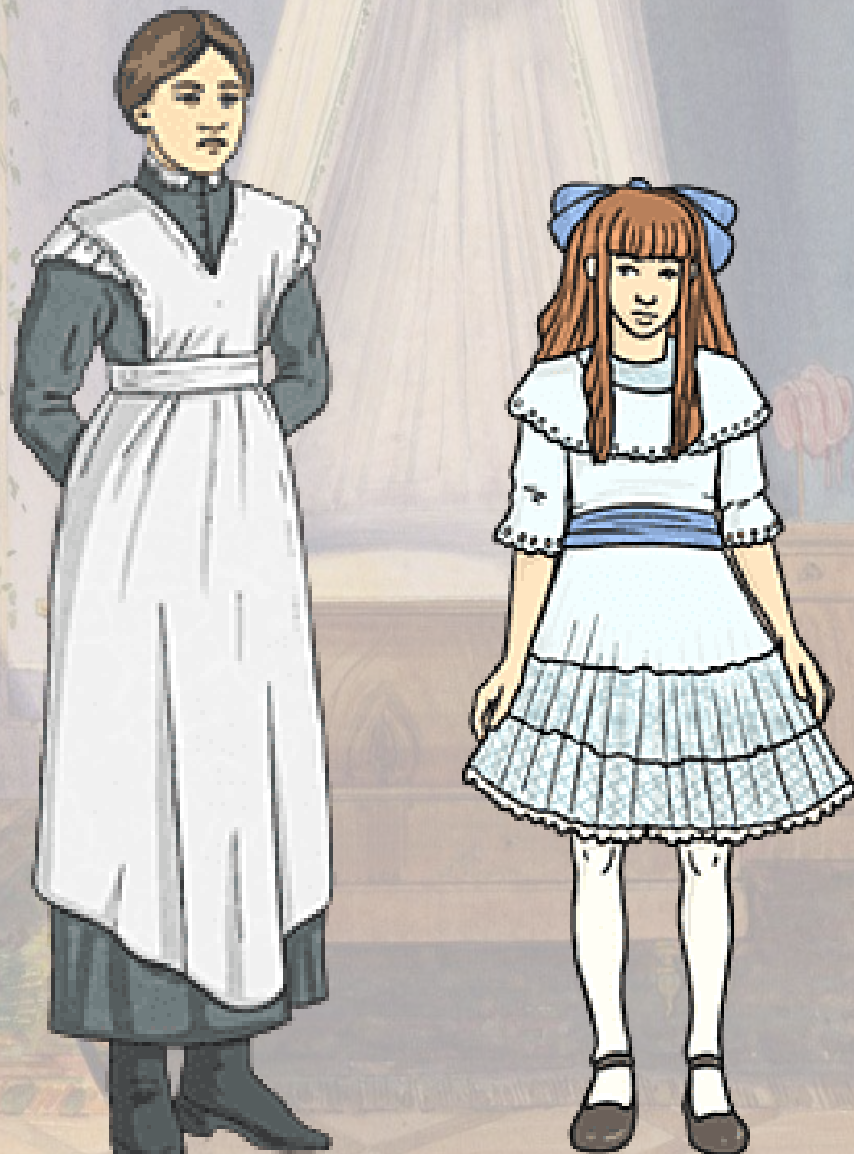

Een baie warm oggend, toe sy omtrent nege jaar oud was, het sy wakker geword en gesien dat daar in plaas van Kamala 'n ander Indiese bediende by haar bed was.

'Wat maak jy hier?' het sy woedend gevra. 'Gaan weg!

En stuur Kamala dadelik na my toe!'

Die vrou het bang gelyk. "Ek is jammer, mejuffrou Mary, sy - sy - sy kan nie kom nie!"

Iets vreemds het daardie dag gebeur. Van die huis bediendes was vermis en almal het bang gelyk. Maar niemand het vir Mary enige iets vertel nie, en Kamala het nog steeds nie gekom nie.

So het Mary uiteindelik in die tuin uit gegaan en by haar self onder 'n boom gespeel. Sy het gemaak of sy haar eie blomtuin gemaak het, en groot rooi blomme gepluk om in die grond te druk. Die hele tyd het sy kwaad vir haarself gesê,

'Ek haat vir Kamala! Ek sal haar slaan wanneer sy terug kom!'

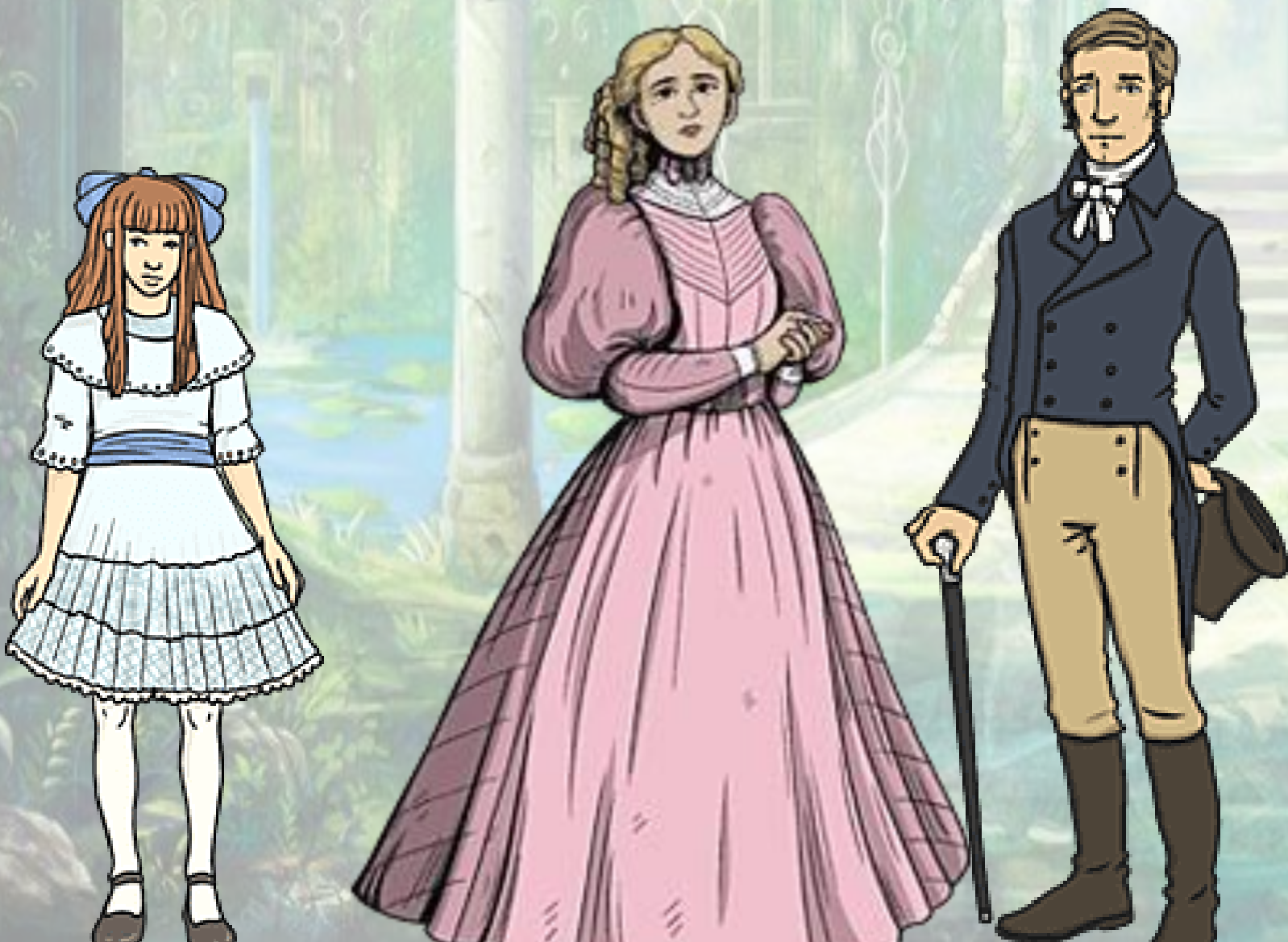

Net toe sien sy haar ma in die tuin in kom, saam met 'n jong Engelsman. Hulle het nie die kind raak gesien wat na hul gesprek geluister het nie.

"Dit is baie erg, is dit?" het haar ma die jong man gevra in 'n bekommerde stem.

"Baie erg," het hy ernstig geantwoord. 'Mense sterf soos vlieë. Dit is gevaarlik om in hierdie dorp te bly. Jy moet na die heuwels gaan, waar daar geen siekte is nie.'

'O ek weet!' het sy geroep. 'Ons moet gou vertrek!'

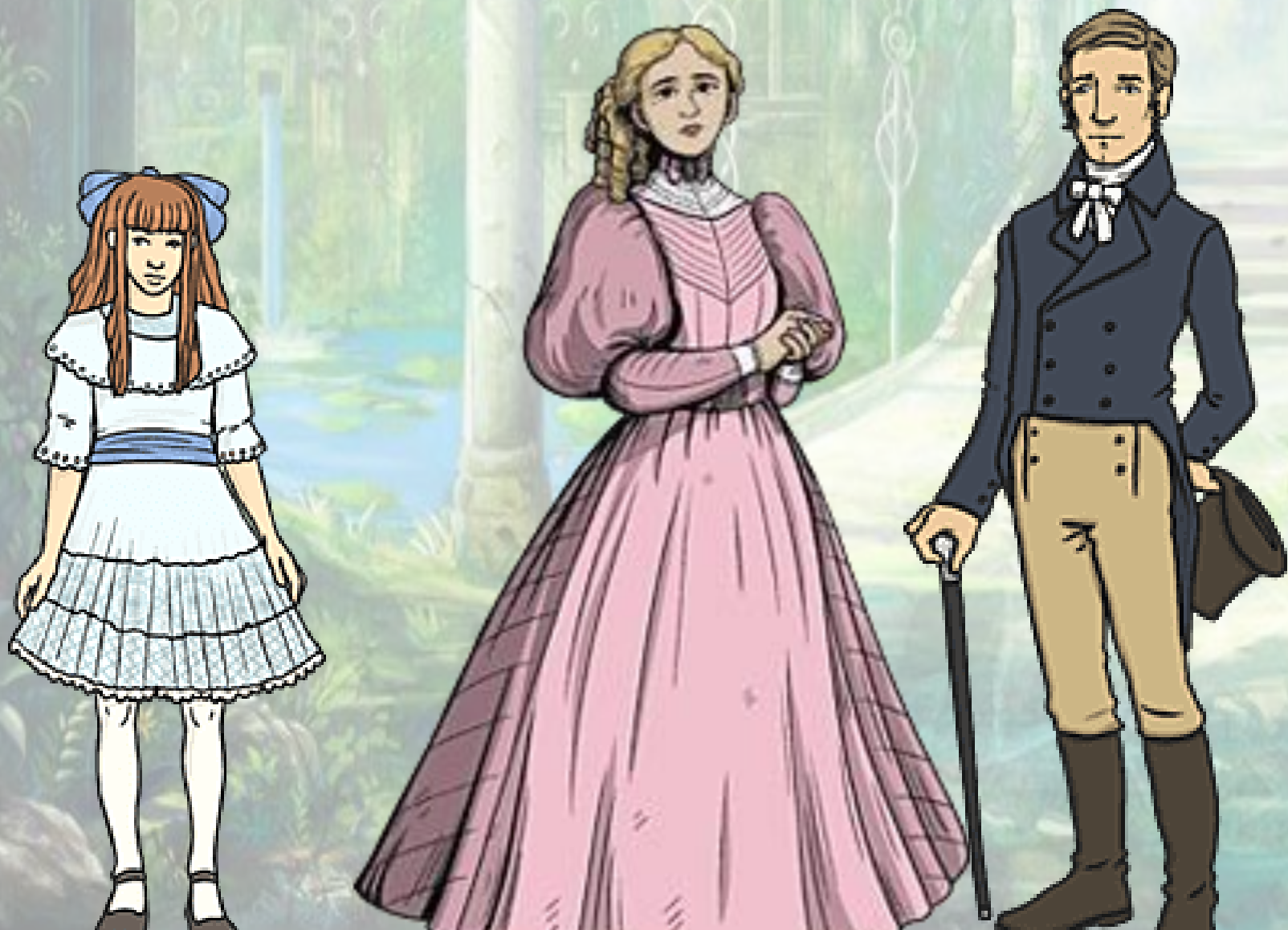
Skielik hoor hulle harde krete uit die bediendes se kamers,
aan die kant van die huis.

'Wat het gebeur?' het Mary se ma wild geroep,

'Ek dink een van jou dienaars is so pas dood. Jy het nie vir
my gesê die siekte is hier, in jou huis nie!'

"Ek het nie geweet nie!" het sy geskree. 'Vinnig, kom saam
met my!'

En saam het hulle die huis binne hardloop.

Nou het Mary verstaan wat fout was. Die verskriklike siekte het al baie mense in die dorp dood gemaak, en in al die huise het mense gesterf. In Mary se huis was dit Kamala wat pas gesterf het. Later daardie dag het nog drie bediendes daar gesterf.

Die hele nag en die volgende dag het mense in en uit die huis gehardloop, geskree en gehuil. Niemand het aan Mary gedink nie. Sy het in haar slaapkamer weg gekruip, bang vir die vreemde en verskriklike geluide wat sy rondom haar gehoor het. Soms het sy gehuil en soms het sy geslaap.

Toe sy die volgende dag wakker geword het, was die huis stil. "Miskien is die siekte weg," het sy gedink, "en almal is weer gesond. Ek wonder wie sal vir my sorg in plaas van Kamala? Hoekom bring niemand vir my kos nie? Dis vreemd die huis is so stil.'

Maar net toe hoor sy mans stemme in die saal. 'Hoe hartseer!' het een gesê. 'Daardie pragtige vrou!'

"Daar was ook 'n kind, was daar nie?" het die ander man gesê.

'Alhoewel nie een van ons haar ooit gesien het nie.'

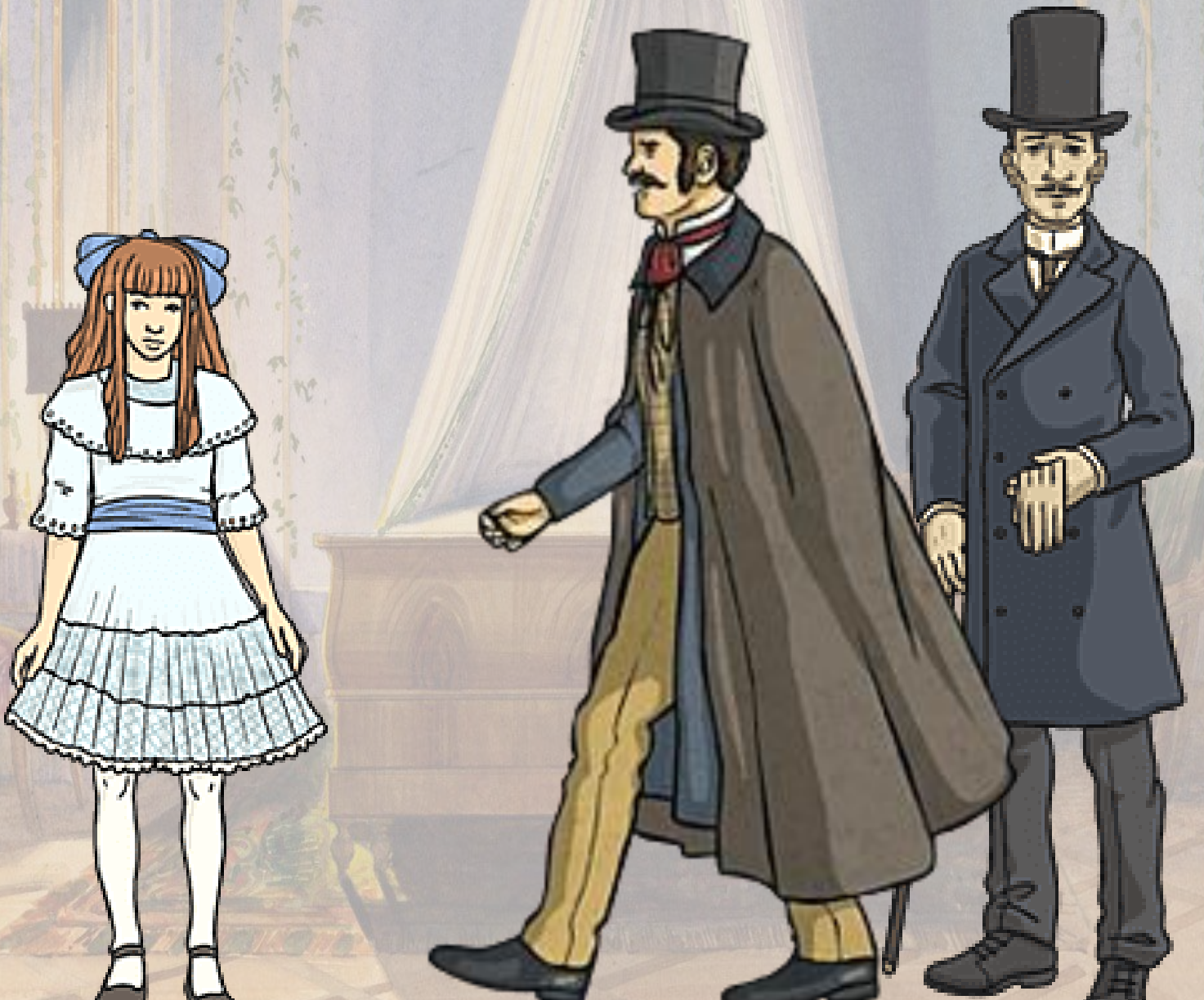

Mary het in die middel van haar kamer gestaan toe hulle die deur 'n paar minute later oop gemaak. Die twee mans het met verbasing terug gespring.

"My naam is Mary Lennox," het sy woedend sê. 'Ek het geslaap toe almal siek was, en nou is ek honger.'

'Dit is die kind, die een wat niemand gesien het nie!' het die ouer man vir die ander gesê. "Almal het van haar vergeet!"

'Hoekom het hulle van my vergeet?' het Mary vies gevra. 'Hoekom het niemand vir my kom sorg nie?'

Die jonger man het haar met hartseer aan gekyk. "Arme kind!" het hy gesê. "Jy sien, daar is niemand lewend in die huis oor nie. Niemand kan dus kom nie.'

Op hierdie vreemde en skielike manier het Mary verneem dat beide haar ma en haar pa gesterf het. Die paar bediendes wat nie gesterf het nie, het in die nag weg gehardloop. Niemand het klein Mej Mary onthou nie. Sy was heentemal alleen. Omdat sy haar ouers nie goed geken het nie, het sy hulle glad nie gemis nie. Sy het net aan haarself gedink, soos sy nog altyd gedoen het.

"Waar gaan ek woon?" het sy gewonder. "Ek hoop ek gaan by mense bly wat my sal laat doen wat ek wil."

Sy was eers na 'n Engelse gesin geneem wat haar ouers geken het. Sy het hul slordige huis en raserige kinders gehaat, sy het verkies om by haar self in die tuin te speel. Op 'n dag het sy haar gunsteling speletjie gespeel, sy het gemaak asof sy 'n tuin maak, toe een van die kinders, Basil, aangebied het om te help.

'Gaan weg!' het Mary geroep. 'Ek wil nie jou hulp hê nie!'

Vir 'n oomblik het Basil kwaad gelyk, maar toe begin hy lag. Hy het om en om Mary gedans, en 'n snaakse liedjie oor Mej Mary en haar dom blomme gesing. Dit het Mary inderdaad baie kwaad gemaak. Niemand het ooit so onvriendelik vir haar gelag nie.

"Jy gaan een van die dae huis toe," het Basil gesê. 'En ons is almal baie bly dat jy gaan!'

"Ek is ook bly," het Mary geantwoord. 'Maar waar is die huis?'

"Jy is dom as jy dit nie weet nie!" het Basil gelag.

'Engeland, natuurlik! Jy gaan by jou oom,

Meneer Archibald Craven bly.'

"Ek het nog nooit van hom gehoor nie," het Mary onvriendelik gesê.

"Maar ek weet van hom, want ek het Pa en Ma gehoor praat," het Basil gesê. 'Hy bly in 'n groot eensame ou huis en het geen vriende nie, want hy is so sleg van humeur. Hy het 'n krom rug, en hy is aaklig!'

"Ek glo jou nie!" het Mary geroep.

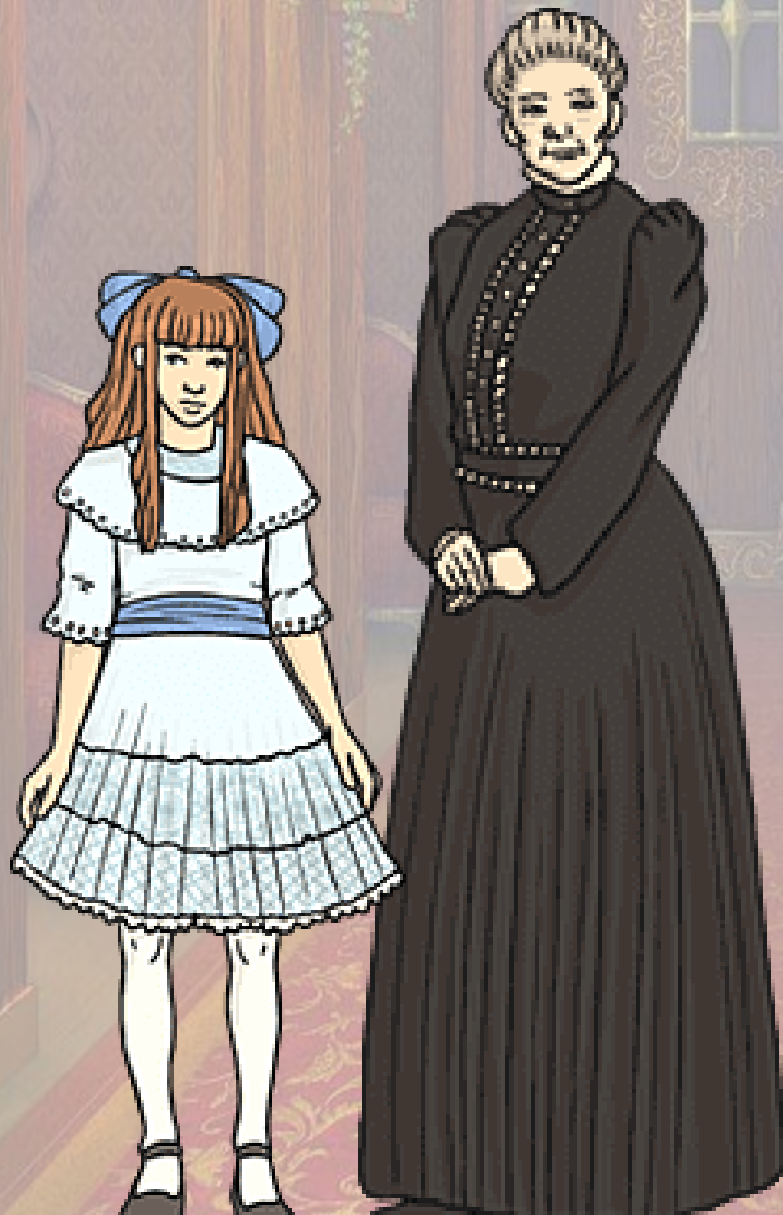
Maar die volgende dag het Basil se ouers verduidelik dat sy by haar oom in Yorkshire, in die noorde van Engeland, gaan woon. Mary het verveeld en kwaad gelyk en het niks gesê nie.

Na die lang see reis, is sy in Londen ontmoet deur mnr Craven se huishoudster, mev Medlock. Saam het hulle per trein noord gereis. Mev Medlock was 'n groot vrou, met 'n baie rooi gesig en helder swart oë.

Mary het nie van haar gehou nie, maar dit was nie verbasend nie, want sy het gewoonlik nie van mense gehou nie. Mev Medlock het ook nie van Mary gehou nie.

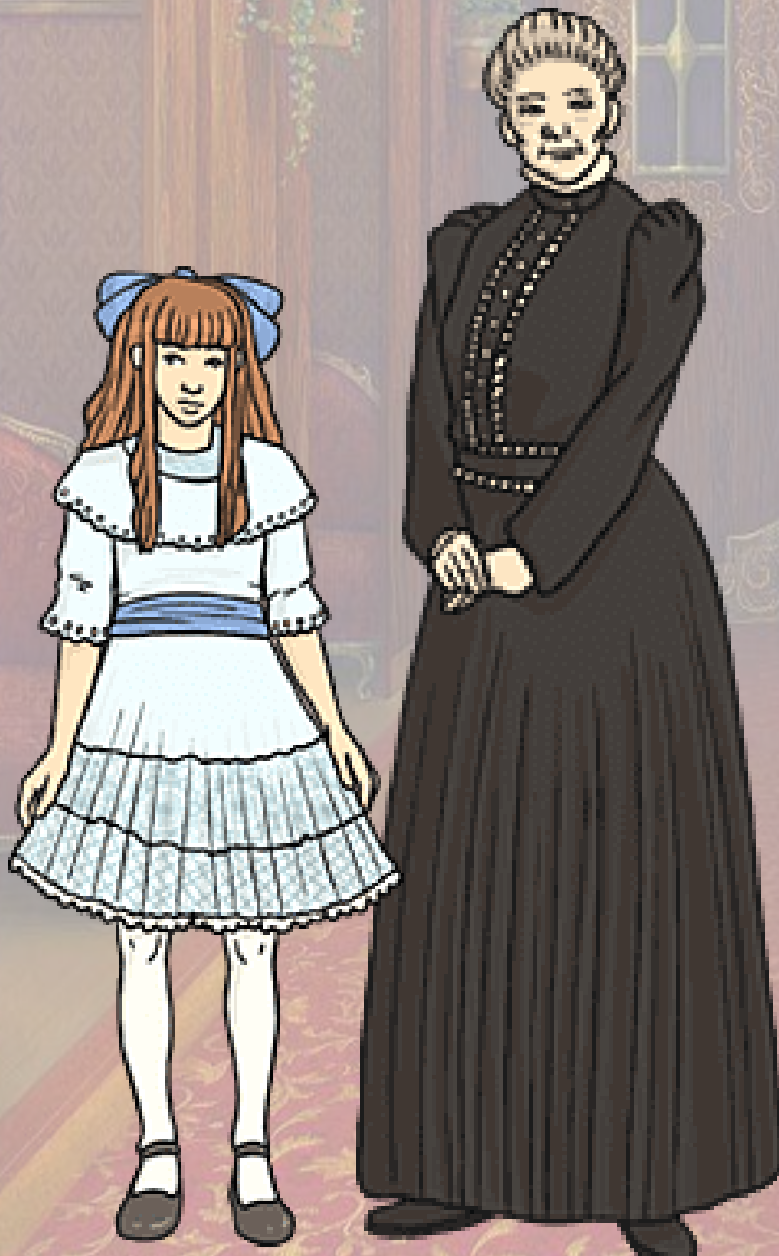
"Wat 'n onaangename kind!" het die huishoudster gedink. 'Maar miskien moet ek met haar praat.'

"Ek kan jou 'n bietjie van jou oom vertel as jy wil," het sy hardop gesê. 'Hy bly in 'n groot ou huis, ver van enige plek af. Daar is byna honderd kamers, maar die meeste van hulle is toe en gesluit. Daar is 'n groot park rondom die huis, en allerhande tuine. Wel, wat dink jy daarvan?'

"Niks nie," het Mary geantwoord. 'Dit maak nie vir my saak nie.'

Mev Medlock het gelag. 'Jy is 'n harde klein dogtertjie! Wel, as jy nie omgee nie, gee meneer Craven ook nie om nie. Hy spandeer nooit tyd met iemand nie.'

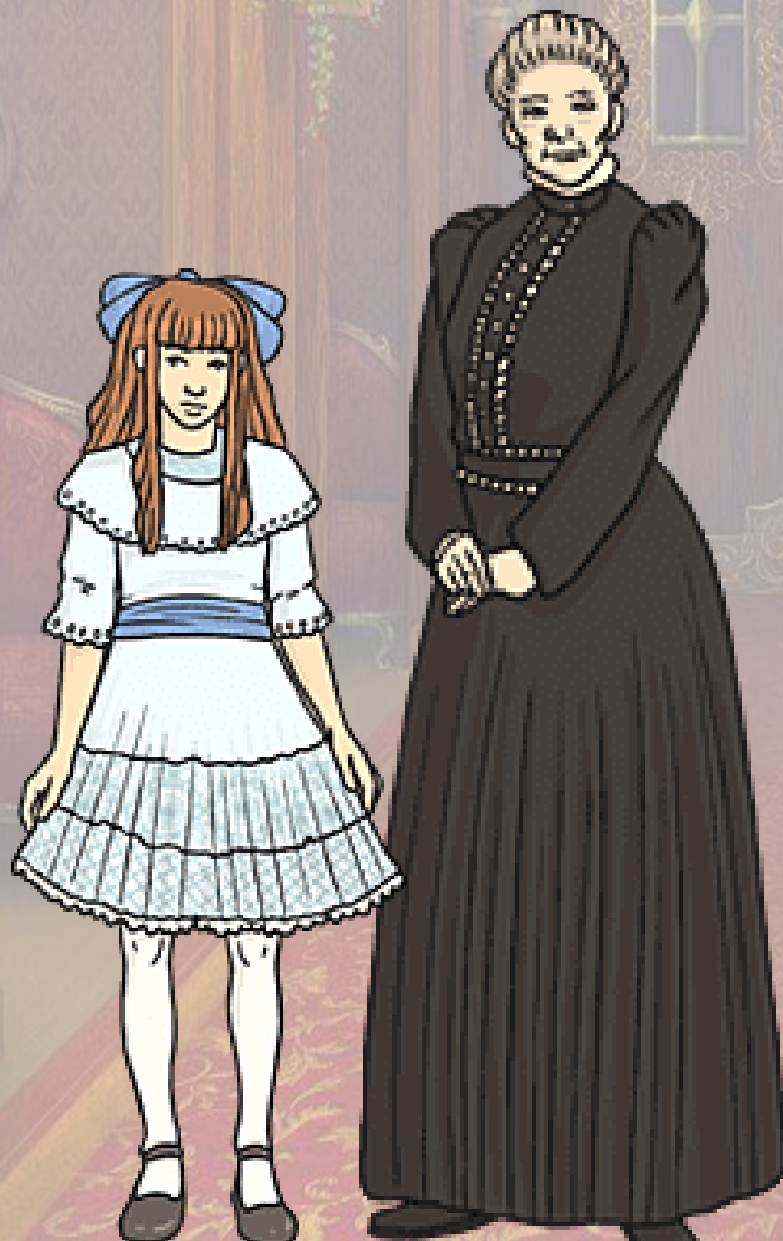

Hy het 'n krom rug, jy sien, en hoewel hy nog altyd ryk was, was hy nooit regtig gelukkig totdat hy getrou het nie.'

'Getroud?' het Mary met verbaasing herhaal.

'Ja, hy het met 'n lieflike, mooi meisie getrou, en hy was innig lief vir haar. So toe sy dood is—' 'O! Het sy gesterf?' het Mary belangstellend gevra.

'Ja sy het. En nou gee hy vir niemand om nie. As hy by die huis is, bly hy in sy kamer en sien niemand nie. Hy sal jou nie wil sien nie, so jy moet uit sy pad bly en doen wat vir jou gesê word.'

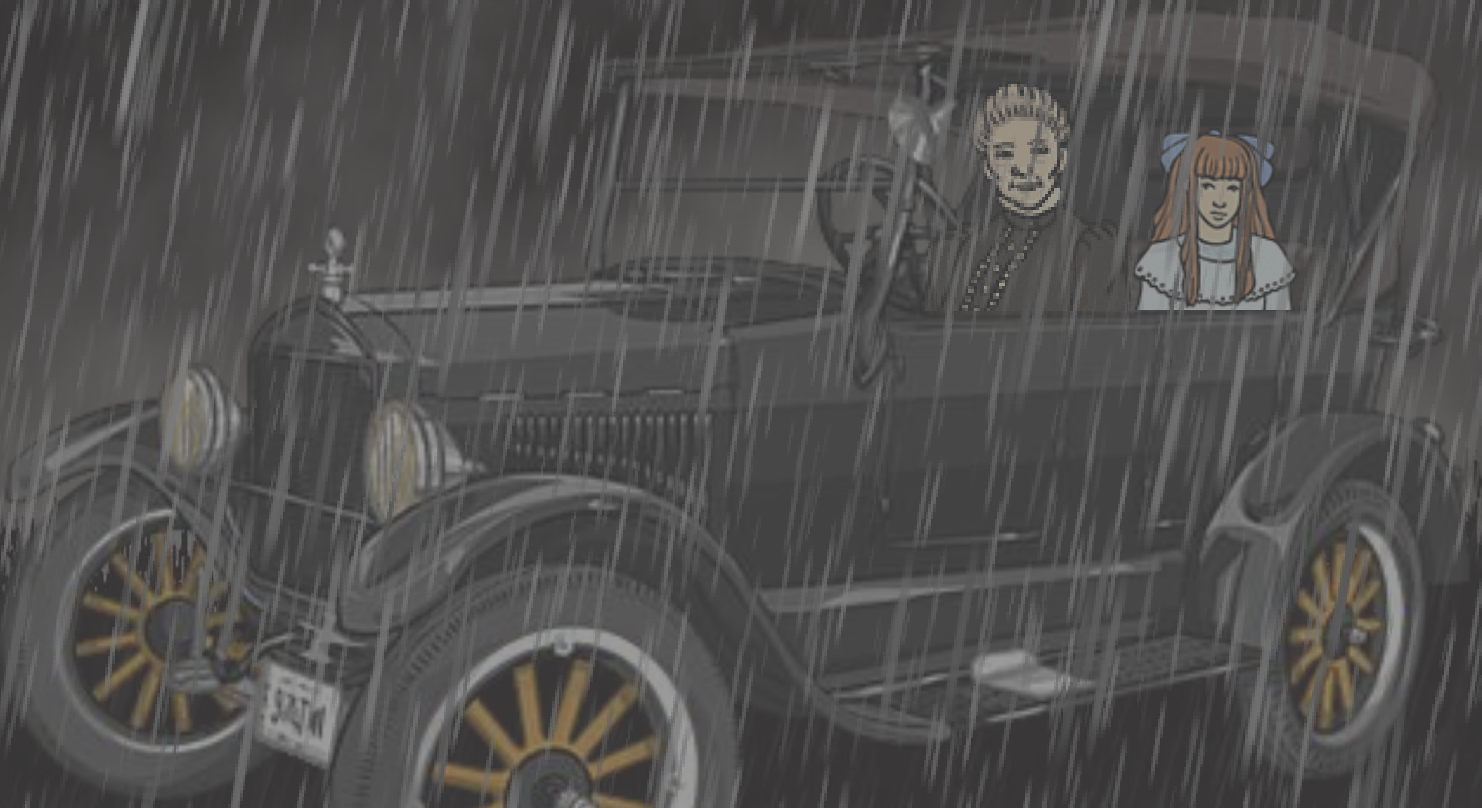

Mary staar by die trein venster uit na die grys lug en die reën. Sy het nie uitgesien na die lewe by haar oom se huis nie.

Die trein reis het heeldag geduur, en dit was donker toe hulle by die stasie aan kom.

Toe was daar 'n lang rit om by die huis uit te kom. Dit was 'n koue, winderige nag, en dit het swaar gereën. Na 'n rukkie het Mary 'n vreemde, wilde geluid begin hoor. Sy het by die venster uit gekyk, maar kon niks behalwe die duisternis sien nie.

'Wat is daardie geraas?' het sy vir mev Medlock gevra.

'Dis - Dis nie die see nie, is dit?'

'Nee, dis die heide. Dit is die geluid wat die wind maak, wat oor die heide waai.'

"Wat is 'n heide?'

'Dit is net myle en myle van wilde land, met geen bome of huise nie. Jou oom se huis is reg op die rand van die heide.'

Mary luister na die vreemde, angswekkende geluid. "Ek hou nie daarvan nie," het sy gedink. "Ek hou nie daarvan nie." Sy het meer onaangenaam gelyk as ooit.

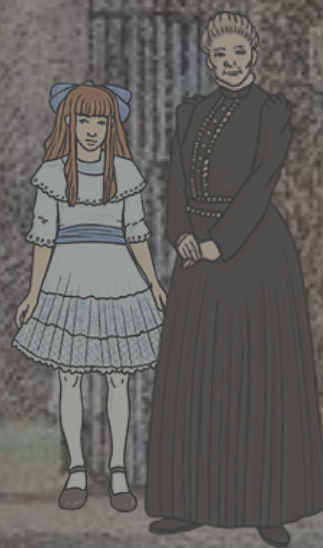

Hoofstuk 2

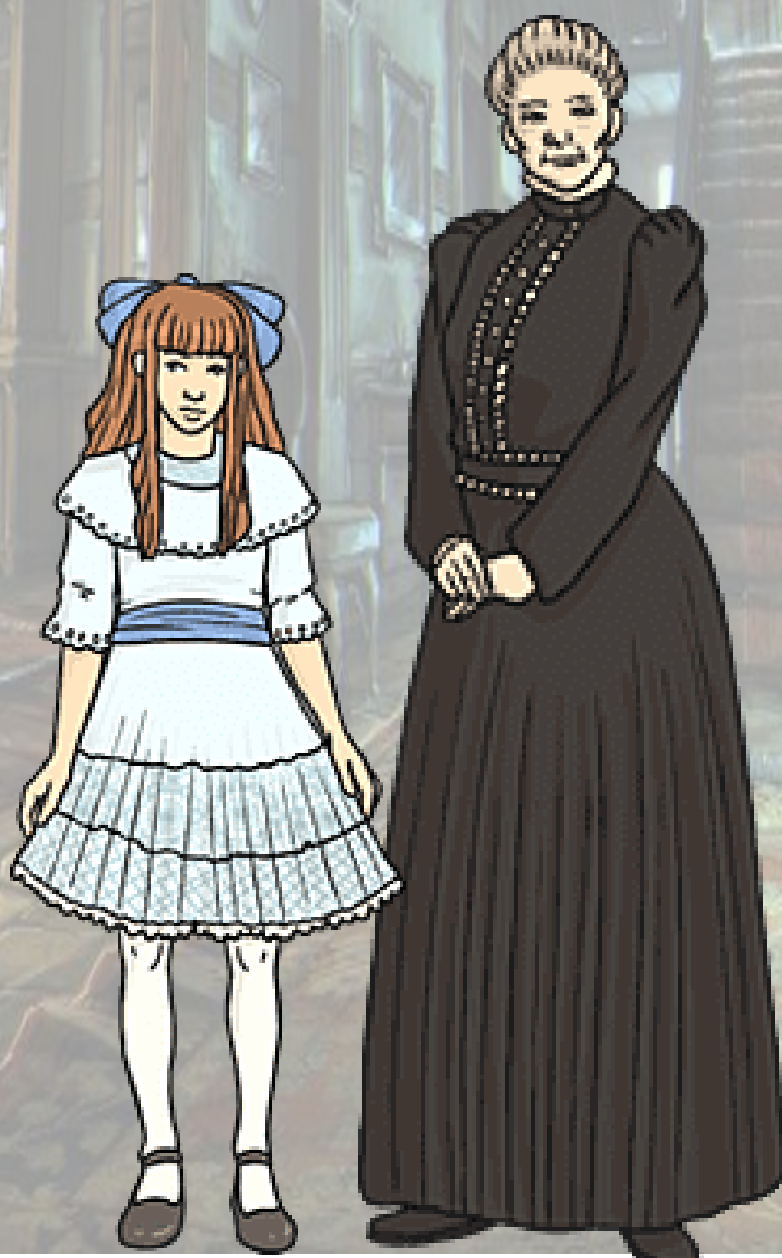
Mary in Yorkshire

Hulle het by 'n baie groot ou huis aan gekom. Dit het van buite af donker en onvriendelik gelyk.

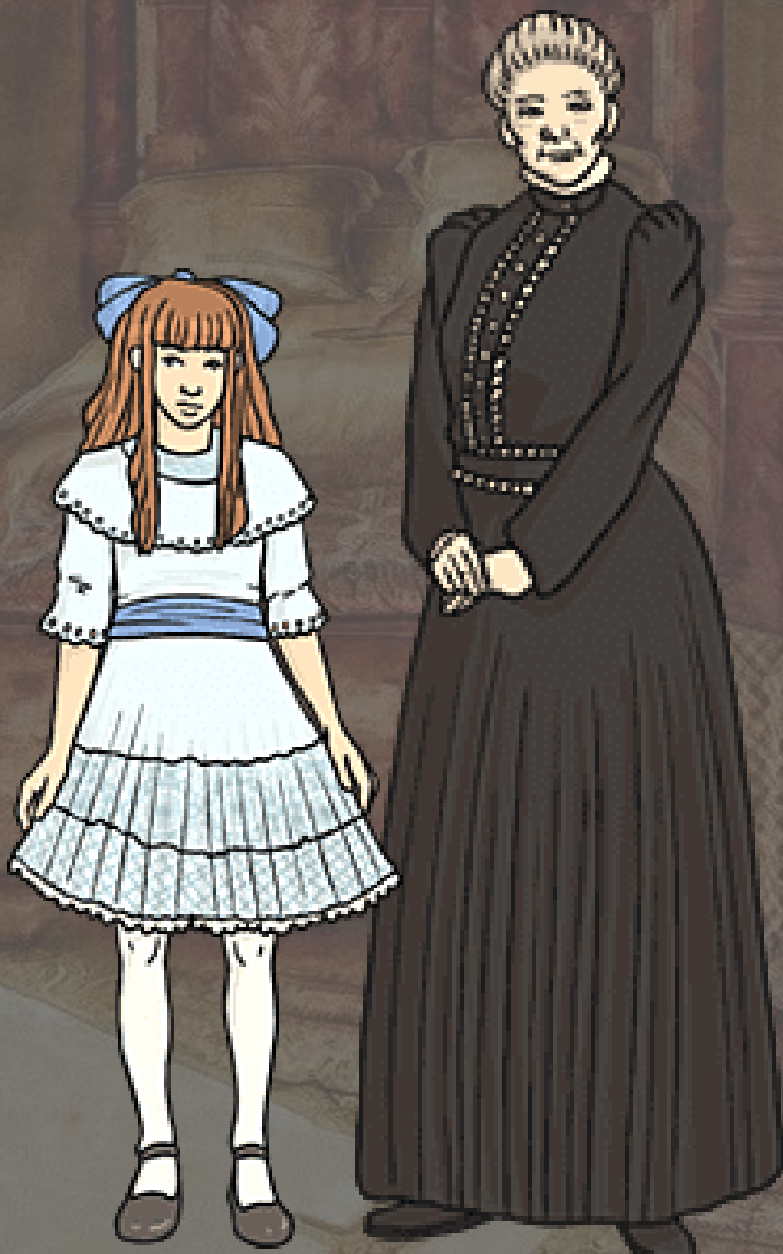

Binne het Mary in die groot skaduagtige saal rond gekyk, en het baie klein en verlore gevoel. Hulle het reguit boontoe gegaan.

Mary is na 'n kamer gewys waar daar 'n warm vuur en kos op die tafel was.

"Dit is jou kamer," het mevrou Medlock gesê. 'Gaan slaap as jy aandete geëet het. En onthou, jy moet in jou kamer bly! Mnr Craven wil nie hê jy moet oral in die huis rond dwaal nie!'"

Toe Mary die volgende oggend wakker geword het, het sy 'n jong diensmeisie gesien wat die kagel skoon gemaak het. Die kamer het donker gelyk en nogals vreemd, met foto's van honde en perde en dames teen die mure.

Dit was glad nie 'n kinderkamer nie. Uit die venster kon sy geen bome of huise gesien nie, net wilde land, wat soos 'n soort pers see gelyk het.

'Wie is jy?' het sy die bediende met min gevoel gevra.
"Martha, mej," het die meisie met 'n glimlag geantwoord.
"En wat is daar buite?" het Mary voort gegaan. "Dis die heide," het Martha geglimlag. 'Hou jy daarvan?' "Nee," het Mary dadelik geantwoord. 'Ek haat dit.'

'Dit is omdat jy dit nie ken nie. Jy sal daarvan hou. Ek is mal daaroor. Dis lieflik in die lente en somer wanneer daar blomme is. Dit ruik altyd so soet. Die lug is so vars, en die voëls sing so mooi, ek wil nooit die heide verlaat nie.'

Mary het baie sleg van humeur gevoel. "Jy is 'n vreemde bediende," het sy gesê. 'In Indië voer ons nie gesprekke met bediendes nie. Ons gee bevele en hulle gehoorsaam en dit is dit.'

Dit lyk asof Martha haar nie gesteur het aan Mary se humeur nie. "Ek weet ek praat te veel!" het sy gelag.

"Gaan jy my bediende wees?" het Mary gevra.

'Wel, nie regtig nie. Ek werk vir mev Medlock. Ek gaan jou kamer skoon maak en vir jou kos bring, maar jy sal nie 'n bediende nodig hê nie, behalwe vir daardie dinge.'

"Maar wie gaan my aantrek?"

Martha het op gehou skoon maak en na Mary gestaar. "Tha' canna' dress thysen?" het sy in skok gevra.

'Wat bedoel jy? Ek verstaan nie jou taal nie!' 'O, ek het vergeet. Ons almal praat Yorkshire-dialek hier, maar jy verstaan natuurlik nie die... ek het bedoel om te sê, kan jy nie jou eie klere aantrek nie?'

'Natuurlik nie! My bediende het my altyd aangetrek.' 'Wel! Ek dink jy moet leer om jouself aan te trek. My ma sê altyd mense moet vir hulself kan sorg, al is hulle ryk en belangrik.'

Klein Mej Mary was woedend met Martha. 'Dit is anders in Indië waar ek vandaan kom! Jy weet niks van Indië, of van bediendes, of oor enigiets nie! Jy... jy ... ' Sy kon nie verduidelik wat sy bedoel het nie. Skielik voel sy baie verward en eensaam. Sy het haarself op die bed neer gegooi en wild begin huil.

"Kom aan, moenie so huil nie," het Martha sag gesê. 'Ek is baie jammer. Jy is reg, ek weet van niks af nie. Hou asseblief op huil, mej.'

Sy het vriendelik geklink en Mary het beter begin voel en gou opgehou huil. Martha het verder gesels toe sy klaar was met skoon maak, maar Mary het verveeld by die venster uit gekyk en gemaak of sy nie luister nie.

"Ek het elf broers en susters, jy weet, mej. Daar is nie baie geld in ons huis nie. En hulle almal eet so baie kos! Ma sê dis die goeie vars lug op die heide wat hulle so honger maak. My broer Dickon, hy is altyd uit op die heide. Hy is twaalf, en hy het 'n perd wat hy soms ry.'

"Waar het hy dit gekry?" het Mary gevra. Sy wou nog altyd 'n dier van haar eie hê, en daarom het sy 'n bietjie belangstelling in Dickon begin gee.

'O, dis 'n wilde perd, maar hy is 'n gawe seun, en diere hou van hom, jy sien. Nou moet jy jou ontbyt eet, mej. Hier is dit op die tafel.'

"Ek wil dit nie hê nie," het Mary gesê. 'Ek is nie honger nie.'

'Wat!' het Martha geroep. "My boeties en sussies sou dit alles binne vyf minute eet!"

"Hoekom?" het Mary met min gevoel gevra.

'Omdat hulle nie genoeg kry om te eet nie, dis hoekom, en hulle is altyd honger. Jy is baie gelukkig om die kos te hê, mej.' Mary het niks gesê nie, maar sy het 'n bietjie tee gedrink en 'n bietjie brood geëet.

"Trek nou 'n jas aan en hardloop buite toe om te speel," het Martha gesê. "Dit sal jou goed doen om in die vars lug te wees."

Mary kyk by die venster uit na die koue grys lug. "Hoekom moet ek op 'n dag soos hierdie uit gaan?" het sy gevra.

"Wel, daar is niks om binne die huis mee te speel nie, is daar?"

Mary het besef Martha was reg. "Maar wie sal saam met my gaan?" het sy gevra.

Martha staar na haar. 'Niemand nie. Jy sal moet leer om alleen te speel. Dickon speel vir ure alleen op die heide, met die wilde voëls, en die skape en al die ander diere.'

Sy kyk vir 'n oomblik weg. "Miskien moet ek dit nie vir jou sê nie, maar - maar een van die om gemuurde tuine is toe gesluit. Niemand is al vir tien jaar daar in nie. Dit was Mev. Craven se tuin, en toe sy so skielik dood is, het Mnr. Craven dit gesluit en die sleutel begrawe - Ag, ek moet gaan, ek kan Mev. Medlock se klok hoor lui vir my.'

Mary het onder toe gegaan en deur die groot leë tuine gedwaal. Baie van die vrugte en groente tuine het mure om hulle gehad, maar daar was geen geslote deure nie. Sy het 'n ou man in een van die groente tuine gesien grawe, maar hy het kwaad en onvriendelik gelyk, so sy het verder gestap.

"Hoe lelik lyk alles in die winter!" het sy gedink. 'Maar wat 'n raaisel is die geslote tuin! Hoekom het my oom die sleutel begrawe? As hy lief was vir sy vrou, hoekom het hy haar tuin gehaat? Miskien sal ek nooit weet nie. Ek dink nie ek sal van hom hou as ek hom ooit ontmoet nie. En hy sal nie van my hou nie, so ek sal hom nie kan vra nie.'

Net toe gewaar sy 'n Janfrederik voël wat vir haar sing uit 'n boom aan die ander kant van 'n muur. "Ek dink daardie boom is in die geheime tuin!" het sy vir haarself gesê. 'Hier is 'n ekstra muur, en daar is geen manier in nie.'

Sy het terug gegaan na waar die tuinier gegrawe het en met hom gepraat. Eers het hy met 'n baie slegte humeur geantwoord, maar skielik het die Janfrederik naby hulle af gevlieg en die ou oom het begin glimlag.

Hy het toe soos 'n ander mens gelyk, en Mary het gedink hoeveel mooier mense lyk as hulle glimlag.

Die tuinier het saggies met die Janfrederik gepraat, en die mooi voëltjie huppel op die grond naby hulle.

"Hy is my vriend, hy is," het die ou oom gesê. "Daar is nie ander Janfrederik in die tuin nie, so hy is 'n bietjie eensaam." Hy het in sterk Yorkshire-dialek gepraat, so Mary moes mooi luister om hom te verstaan.

Sy het baie hard na die Janfrederik gekyk. "Ek is ook eensaam," het sy gesê. Sy het dit voorheen nie besef nie.

'Wat is oom se naam?' het sy die tuinier gevra.

'Ben Weatherstaff. Ek is self eensaam. Jy sien, die Janfrederik is my enigste vriend,.'

"Ek het glad nie vriende nie," het Mary gesê.

Yorkshire mense het altyd gesê wat hulle gedink het en ou oom Ben was 'n Yorkshire heide man. "Ons is dieselfde, ek en jy," het hy vir Mary gesê. "Ons is nie mooi om na te kyk nie, en ons is albei baie onaangenaam."

Niemand het dit ooit vir Mary gesê nie. "Is ek regtig so lelik en onaangenaam soos oom Ben?" het sy gewonder.

Skielik het die Janfrederik na 'n boom naby Mary gevlieg en vir haar begin sing. Oom Ben het hard gelag.

"Wel!" hy het gesê. "Hy wil jou vriend wees!"

'O! Sal jy asseblief my vriend wees?' het sy vir die Janfrederik gefluister. Sy het met 'n sagte, stil stem gepraat en oom Ben het met verbasing na haar gekyk.

'Jy het dit baie mooi gesê!' het hy gesê. 'Jy klink soos Dickon, wanneer hy met diere op die heide praat.'

"Ken oom vir Dickon?" het Mary gevra. Maar net toe vlieg die Janfrederik weg. 'Ag nee kyk, hy het by die tuin in gevlieg sonder 'n deur! Asseblief, oom Ben, hoe kan ek daar in gaan?'

Oom Ben hou op glimlag en tel sy graaf op. 'Jy kan nie en dit is dit. Dit is nie jou besigheid nie. Niemand kan die deur vind nie. Hardloop weg en gaan speel, sal jy? Ek moet aan gaan met my werk. 'En die oom het weg gestap. Die oom het nie eers gegroet nie.

In die volgende paar dae het Mary byna al haar tyd in die tuine deur gebring. Die vars lug uit die heide het haar honger gemaak, en sy het sterker en gesonder geword.

Eendag het sy weer die Janfrederik gewaar. Hy was bo-op 'n muur en het vir haar gesing. 'Goeie more! Is dit nie pret nie! Dit het gelyk of hy sê, 'Kom hierheen!', terwyl hy langs die muur gehuppel het, Mary het begin lag terwyl sy langs hom dans.

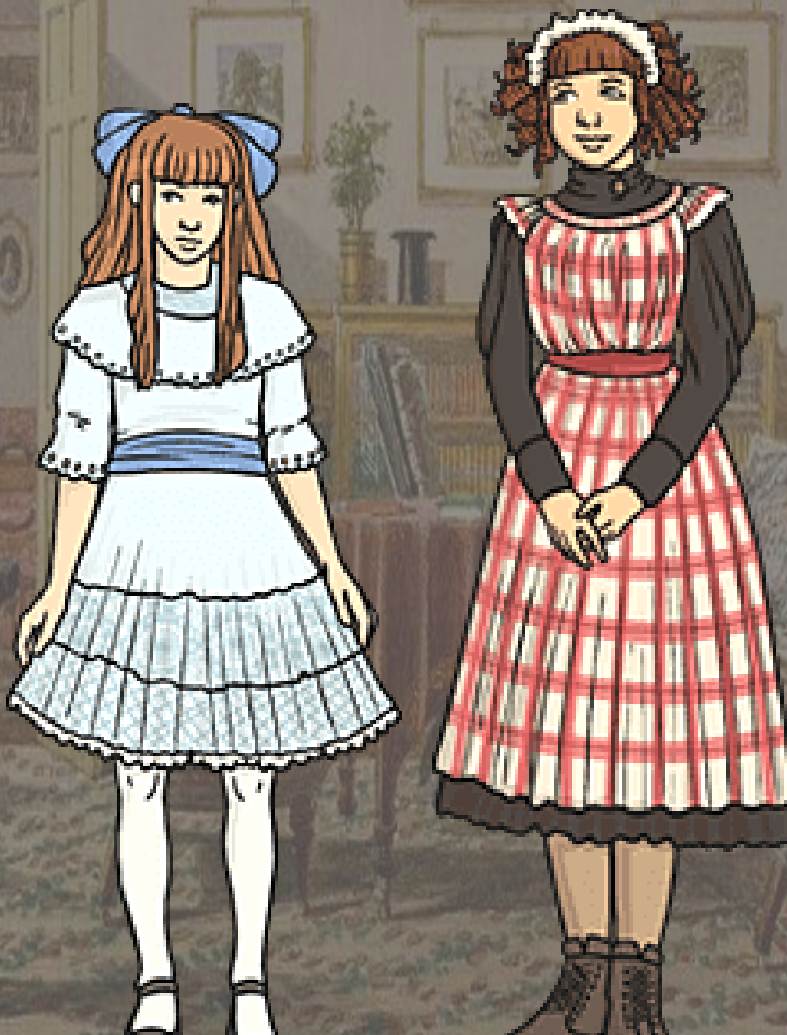
"Ek weet die geheime tuin is aan die ander kant van hierdie muur!" het sy opgewonde gedink. 'En die Janfrederik woon daar! Maar waar is die deur?'

Die aand het sy vir Martha gevra om na aandete saam met haar langs die vuur te sit en praat. Hulle kon die wind om die ou huis hoor waai, maar die kamer was warm en gemaklik. Mary het net een idee in haar kop gehad.

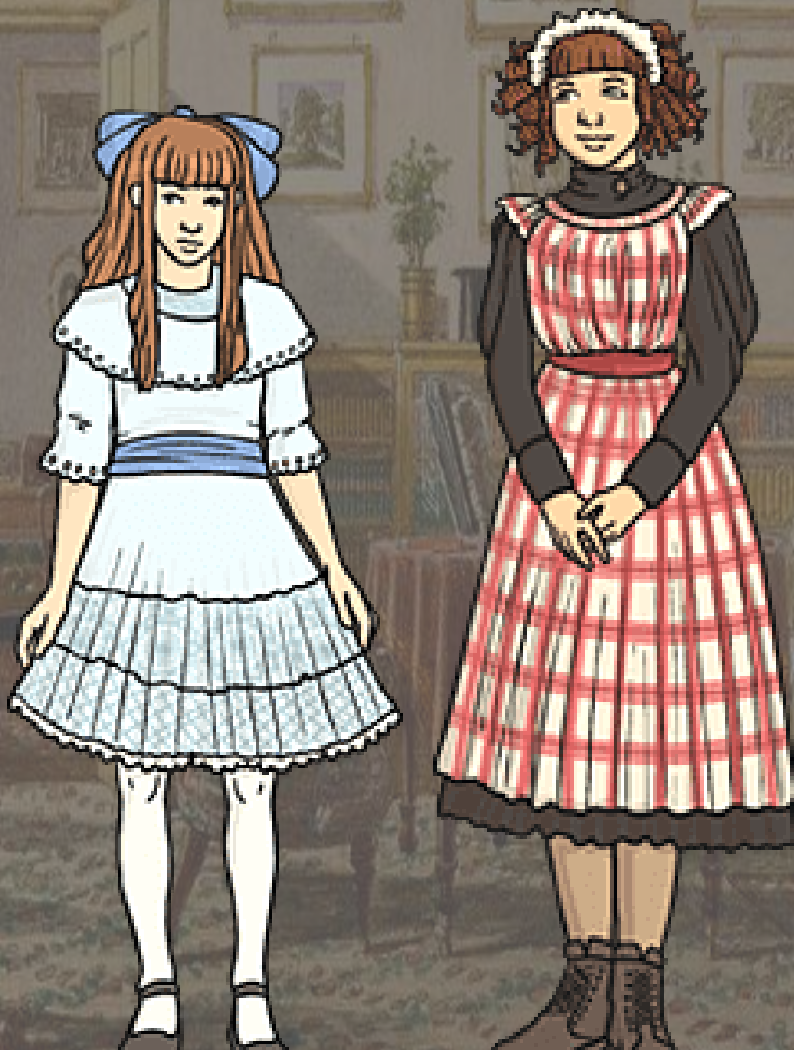
"Vertel my van die geheime tuin," het sy gesê.

"Wel, goed dan, mej, maar ons is nie veronderstel om daarvoor te praat nie, jy weet. Dit was Mev. Craven se gunsteling tuin en sy en Mnr. Craven het altyd dit self versorg.

Hulle het ure daar deur gebring, gelees en gesels. Hulle was baie gelukkig. Hulle het die tak van 'n ou boom as 'n sitplek gebruik. Maar eendag toe sy op die tak gesit het, het dit gebreek en sy het geval. Sy het baie erg seer gekry en die volgende dag is sy dood. Dis hoekom hy die tuin so haat en sal niemand daar in laat gaan nie.'

'Dis hartseer!' het Mary gesê. "Arme Mnr Craven!" Dit was die eerste keer dat sy ooit vir iemand jammer gevoel het.

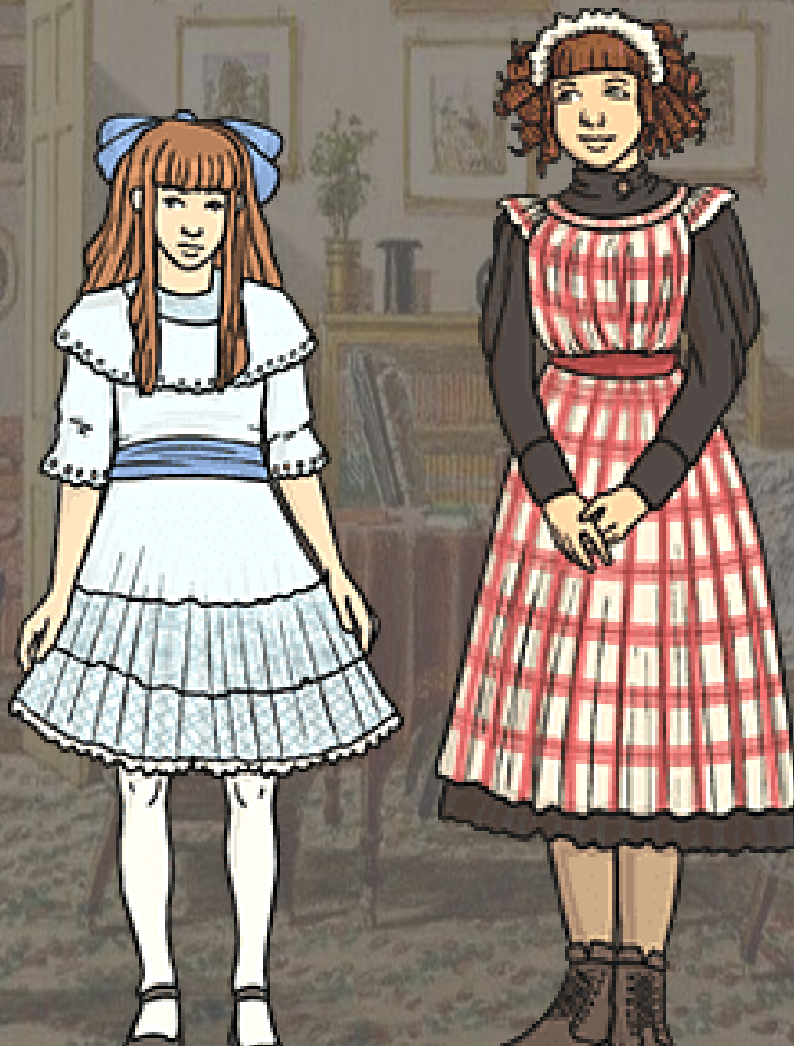
Net toe, terwyl sy na die wind buite luister, hoor sy nog 'n geluid, in die huis.

"Kan jy 'n kind hoor huil?" het sy vir Martha gevra.

Martha lyk verward. "Eh - nee," het sy geantwoord. 'Nee, ek dink ... dit moet die wind wees.'

Maar op daardie oomblik het die wind hulle deur oop gewaai en hulle het die gehuil baie duidelik gehoor. 'Ek het jou gesê!' het Mary geroep.

Martha maak dadelik die deur toe. "Dit was die wind," het sy herhaal. Maar sy het nie op haar gewone natuurlike manier gepraat nie en Mary het haar nie geglo nie.

Die volgende dag was dit baie reënerig, so Mary het nie uit gegaan nie. In plaas daarvan het sy besluit om deur die huis te dwaal en na van die honderde kamers te kyk waarvan Mev Medlock haar vertel het.

Sy het die hele oggend deur donker, stil kamers in en uit gegaan, wat vol swaar meubels en ou prente was. Sy het geen bediendes gesien nie en was op pad terug na haar kamer vir middag ete, toe sy 'n gehuil hoor. "Dis 'n bietjie soos die huil wat ek gisteraand gehoor het!" het sy gedink.

Net toe verskyn die huishoudster, Mev Medlock, met haar sleutels in haar hand.

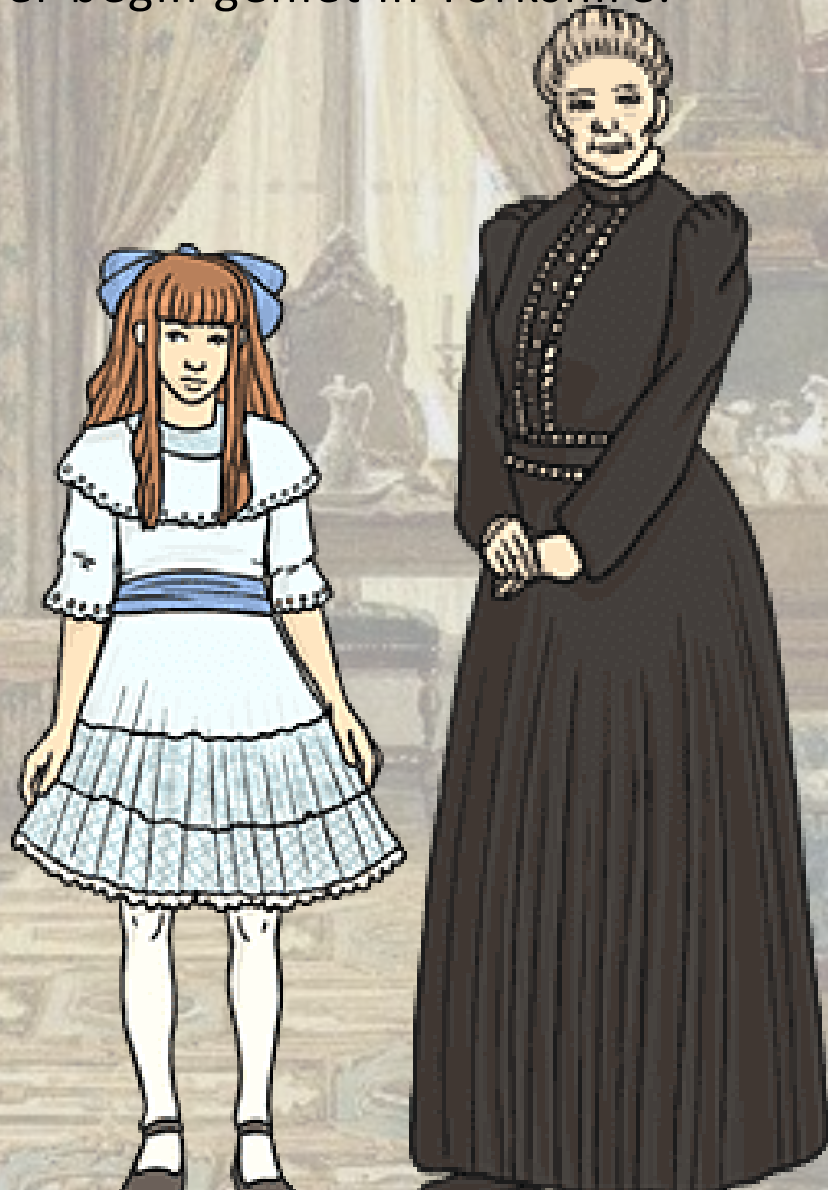
'Wat maak jy hier?' het sy met 'n kwaai stem gevra.

"Ek het nie geweet watter kant toe nie en ek het iemand gehoor huil," het Mary geantwoord.

'Jy het niks gehoor nie! Gaan nou terug na jou kamer toe. En as jy nie daar bly nie, sluit ek jou toe!'

Mary het Mev Medlock hiervoor gehaat. Daar was iemand wat gehuil het, ek weet daar was!' het sy vir haarself gesê.

"Maar ek sal binnekort uitvind wie dit is!" Sy het haarself amper begin geniet in Yorkshire.

Hoofstuk 3

Soektog na die Geheime Tuin

Toe Mary twee dae later wakker geword het, het die wind en reën alles verdwyn, die lug was 'n pragtige blou. "Die lente is binnekort hier," het Martha gelukkig gesê. 'Jy sal mal wees oor die heide as dit vol blomme en voëls is.'

"Kan ek na die heide gaan?" het Mary gevra.

'Jy het nog nooit baie gestap nie, het jy? Ek dink nie jy kan die vyf myl na ons huisie stap nie!'

"Maar ek wil graag jou familie ontmoet," het Mary gesê.

Martha kyk vir 'n oomblik na die dogtertjie. Sy onthou hoe onaangenaam Mary was toe sy die eerste keer hier aan gekom het. Maar nou het Mary geïnteresseerd en vriendelik gelyk.

"Ek sal vir Ma vra," het Martha gesê. 'Sy kan altyd aan 'n goeie plan dink. Sy is verstandig en hardwerkend en vriendelik – ek weet jy sal van haar hou.'

"Ek hou van Dickon, al het ek hom nog nooit gesien nie." "Ek wonder wat Dickon van my sal dink?"

"Hy sal nie van my hou nie," het Mary gesê, "niemand hou van my nie."

'Maar hou jy van jouself? Dis wat Ma sou vra.'

'Nee nie regtig nie. Ek het nog nooit daaraan gedink nie.'

'Wel, ek moet nou gaan. Dit is my dag af, so ek gaan huis toe gaan om Ma te help met die huiswerk. Totsiens, mej. Sien jou môre.'

Mary het meer eensaam as ooit gevoel toe Martha weg is en daarom het sy buite toe gegaan. Die sonskyn het die tuine anders laat lyk. En die verandering in die weer het selfs oom Ben Weatherstaff makliker gemaak om mee te praat.

"Kan jy lente in die lug ruik?" het oom Ben vir haar gevra. 'Dinge groei, diep onder in die grond. Binnekort sal jy klein groen lote sien op kom – soos jong plantjies. Jy moet hulle dop hou.'

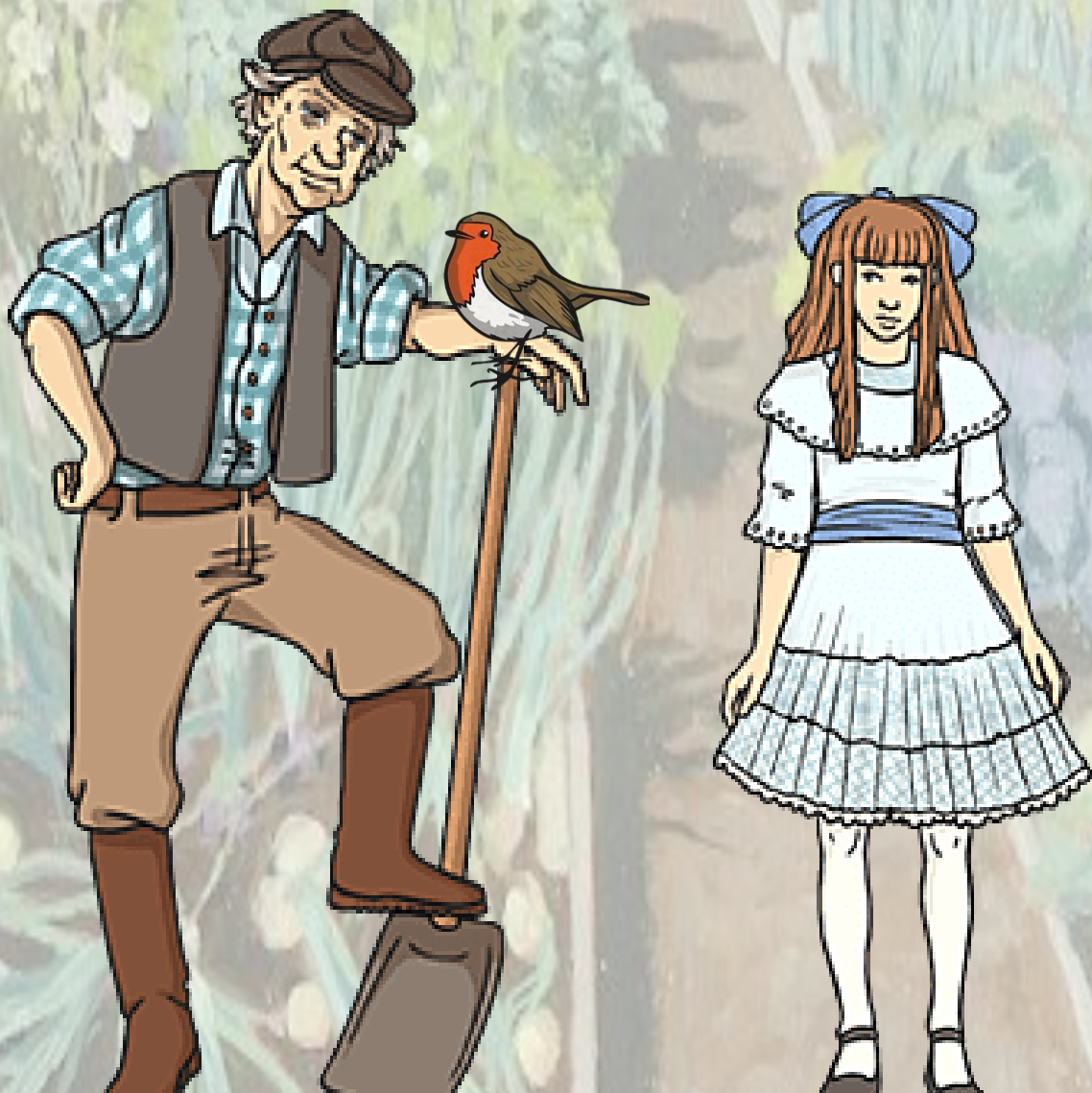

"Ek sal," het Mary geantwoord. "O, daar is die Janfrederik!" Die voëltjie het op oom Ben se graaf gespring, 'Groei dinge in die tuin waar hy woon?'

'Watse tuin?' het oom Ben gevra, in sy baie kwaai stem.

'Jy weet van die geheime tuin. Is die blomme daar dood?' Sy wou regtig die antwoord weet. "Vra die Janfrederik," het oom Ben kwaai gesê.

'Hy is die enigste een wat die afgelope tien jaar daar was!'

Tien jaar was 'n lang tyd, het Mary gedink. Sy was tien jaar gelede gebore. Het sy gedink toe sy weg gestap het. Sy het begin om van die tuine, die Janfrederik, Martha, Dickon en hul ma te hou. Voordat sy na Yorkshire gekom het, het sy van niemand gehou nie.

Sy het langs die lang muur van die geheime tuin geloop, toe 'n wonderlikste ding gebeur het. Sy het skielik besef die Janfrederik volg haar. Sy voel baie bly en opgewonde hieroor, en het uitgeroep: 'Jy hou van my, nie waar nie? En ek hou ook van jou!'

Terwyl hy langs haar huppel, huppel en sing sy ook om hom te wys dat sy, sy vriendin is.

Net toe stop hy by 'n plek waar 'n hond 'n gat in die grond gegrawe het.

Terwyl Mary na die gat gekyk het, het sy iets opgemerk wat amper daar begrawe was. Sy het haar hand in gesteeek en dit uit getrek.

Dit was 'n ou sleutel.

"Miskien is dit al tien jaar begrawe," het sy vir haarself gefluister. 'Miskien is dit die sleutel tot die geheime tuin!

Sy het lank daarna gekyk. Hoe aangenaam sou dit wees om die tuin te vind, en te sien wat daarmee gebeur het in die afgelope tien jaar! Sy kon op haar eie in die tuin speel en niemand sou weet sy was daar nie. Sy het die sleutel veilig in haar sak gesit.

Die volgende oggend was Martha terug by Misselthwaite Manor en het Mary alles vertel van haar dag saam met haar gesin.

'Ek het myself baie geniet. Ek het Ma gehelp met die hele week se wasgoed en ook gehelp bak. Ek het die kinders van jou vertel. Hulle wou weet van jou dienaars en die skip wat jou na Engeland gebring het, alles!'

"Ek kan jou meer vertel vir volgende keer," het Mary aan gebied. "Hulle wil graag hoor van my wat op olifante en kamele gery het, nie waar nie?"

'O, dit sal gaaf van jou wees, mej! En kyk, Ma het vir jou 'n geskenk gestuur!'

'n Geskenk!' het Mary herhaal. Hoe kon 'n gesin van veertien honger mense vir iemand 'n geskenk gee?

'Ma het dit gekoop by 'n man wat by die deur gekom het om goed te verkoop. Sy het vir my gesê: "Martha, jy het vir my jou salaris gebring, soos 'n goeie meisie, ons het dit alles nodig, maar ek gaan iets koop vir daardie eensame kind by die Manor," sy het een gekoop, en hier dit is!'

Dit was 'n spring tou. Mary het daarna gestaar. 'Wat is dit?' het gevra sy.

'Het hulle nie springtoue in Indië nie?

Wel, dit is hoe jy dit gebruik. Hou my net dop.'

Martha vat die tou en hardloop in die middel van die kamer in. Sy het tot honderd getel terwyl sy gespring het.

"Dit lyk pragtig," het Mary gesê. 'Jou ma is baie gaaf. Dink jy ek kan ooit so spring?

"Probeer net,' het Martha sê. 'Ma sê dit sal jou sterk en gesond maak. Spring buite in die vars lug.'

Mary trek haar jas aan en vat die springtou. Terwyl sy die deur oop maak, dink sy aan iets en draai om.

'Martha, was dit regtig jou geld. Dankie.' Sy het nooit mense gewoonlik bedank nie en sy het nie geweet hoe om dit te doen nie. Sy het dus haar hand uit gesteeek, want sy het geweet dis hoe groot mense dit gedoen het.

Martha het haar hand geskud en gelag. "Jy is 'n vreemde kind," het sy gesê. 'Soos 'n ou vrou! Hardloop nou en gaan speel!'

Die spring tou was wonderlik. Mary het getel en gespring, gespring en getel, totdat haar gesig warm en rooi was. Sy het meer pret gehad as wat sy ooit tevore gehad het. Sy het deur die tuine gespring totdat sy oom Ben Weatherstaff gekry het, wat besig was om te graawe en met sy Janfrederik te praat. Sy wou hê dat hulle albei moes sien hoe sy spring.

"Wel!" sê oom Ben. 'Jy lyk vandag goed en gesond!

Gaan voort om te spring. Dis goed vir jou.'

Mary het tot by die geheime tuin muur
gespring. En daar was die Janfrederik! Hy het
haar gevolg! Mary was baie tevrede.

"Jy het my gister gewys waar die sleutel was,"
het sy gelag. 'Ek het dit in my sak. So jy moet
vir my die deur wys vandag!'

Die Janfrederik het op 'n ou klimplant teen die muur gespring en die mooiste lied gesing. Skielik het die wind die plant laat beweeg en Mary het iets gesien onder die donker groen blare.

Die dik, swaar plant het 'n deur bedek. Mary se hart het vinnig geklop en haar hande het gebewe toe sy die blare weg stoot en die sleutel gat vind. Sy haal die sleutel uit haar sak en dit pas in die gat.

Met albei hande kon sy daarin slaag om die deur oop te sluit. Toe draai sy om om te kyk of iemand kyk. Maar daar was niemand nie, toe stoot sy die deur, wat stadig oop gaan, vir die eerste keer in tien jaar. Sy stap vinnig in en maak die deur agter haar toe. Uiteindelik was sy binne die geheime tuin!

Dit was die lieflikste, opwindendste plek wat sy nog ooit gesien het. Daar was oral ou roosbome en die mure was bedek met klimrose. Sy kyk versigtig na die grys takke. Het die rose nog gelewe? Oom Ben sou wou weet. Sy het gehoop hulle is nie almal dood nie. Maar sy was binne die wonderlike tuin, in 'n wêreld van haar eie. Dit het baie vreemd en stil gelyk, maar sy het glad nie eensaam gevoel nie.

Toe sien sy 'n paar klein groen lote wat deur die gras op kom.
So iets het tog in die tuin gegroei! Toe sy baie meer lote op
verskillende plekke kry, het sy besluit hulle het meer lug en lig
nodig, toe begin sy die dik gras om hulle uit trek.

Sy het twee of drie ure lank gewerk, die grond skoon gemaak,
en moes haar jas uit trek omdat sy so warm gekry het. Die
Janfrederik huppel rond, bly om te sien hoe iemand tuin maak.

Sy het amper van middag ete vergeet, toe sy terug kom in haar kamer, sy was baie honger en het twee keer soveel as gewoonlik geëet. "Martha," het sy gesê terwyl sy eet, "ek het gedink. Dit is 'n groot, eensame huis en daar is nie veel vir my om te doen nie. Dink jy, as ek 'n graaf koop, ek kan my eie tuin maak?'

"Dis net wat Ma gesê het," het Martha geantwoord. 'Jy sal dit geniet om te grawe en te kyk hoe plante groei.

Dickon kan vir jou 'n graaf kry en 'n paar sade om te plant,
as jy wil.'

'O, dankie, Martha! Ek het geld wat Mev Medlock vir my
gegee het. Sal jy skryf en vir Dickon vra om dit vir my te
koop?'

'Ek sal. En hy sal dit self na jou toe bring.'

'O! Dan kan ek hom sien.' Mary het baie opgewonde gelyk.

Toe onthou sy iets. "Ek het weer daardie gehuil in die huis gehoor, Martha. Dit was nie die wind hierdie keer nie. Ek het dit nou al drie keer gehoor. Wie is dit?"

Martha het ongemaklik gelyk. "Jy moet nie in die huis ronddwaal nie, jy weet Meneer Craven sal nie daarvan hou nie. Ek moet nou gaan ek moet die ander in die onderste verdieping gaan help. Ek sien jou met tee tyd."

Toe die deur agter Martha toe gaan, het Mary by haarself gedink: Dit is regtig die vreemdste huis waarin enige iemand ooit gewoon het.'

Hoofstuk 4

Die ontmoeting van Dickon

Mary het byna 'n week in die geheime tuin gewerk. Elke dag het sy nuwe lote gevind wat uit die grond gekom het. Binne kort sou daar oral blomme wees - duisende van hulle. Dit was vir haar 'n opwindende speletjie. Toe sy binne daardie pragtige ou mure was, het niemand geweet waar sy was nie.

Gedurende daardie week het sy meer vriendelik geraak met oom Ben, wat gereeld in een van die groente tuine gegrawe het.

"Wat is oom se gunsteling blomme?" het sy hom eendag gevra.

'Rose. Ek het voorheen vir 'n jong dame gewerk wat lief was vir rose, sy het baie in haar tuin gehad. Dit was tien jaar gelede. Maar sy het gesterf. Dit was baie hartseer.'

"Wat het van die rose geword?" het Mary gevra. 'Hulle is daar in die tuin.'

"As roos takke droog en grys lyk, lewe hulle nog?" het Mary gevra. Dit was so belangrik om te weet!

"In die lente sal hulle groen lote wys, en dan - Maar hoekom stel jy so belang in rose?" het hy gevra.

Mary se gesig het rooi geword. 'Ek . . . wou maak asof ek 'n tuin het. Ek het niemand om mee te speel nie.'

"Wel, dis waar," het oom Ben gesê. Dit het gelyk of hy jammer vir haar voel. Mary het besluit sy hou van ou oom Ben, al was hy soms sleg van humeur.

Sy huppel aan en in die bos aan die einde van die tuine. Het sy skielik 'n vreemde geluid gehoor en daar voor haar was 'n seun. Hy het onder 'n boom gesit en met 'n hout pyp gespeel.

Hy was omtrent twaalf, hy het 'n gesonde rooi gesig en helder blou oë gehad. Daar was 'n eekhoring en 'n kraai in die boom en twee hase wat naby hom op die gras gesit het.

"Hulle luister na die musiek!" het Mary gedink. "Ek moet hulle nie bang maak nie!" Sy het baie stil gestaan.

Die seun het op gehou speel. "Dis reg," het hy gesê.
'Diere hou nie daarvan as jy skielik beweeg nie. Ek is
Dickon en jy moet Mej Mary wees. Ek het vir jou die graaf
en die sade gebring.'

Hy het op 'n maklike, vriendelike manier gepraat. Mary
het dadelik van hom gehou. Terwyl hulle saam na die
saad pakkies gekyk het, het die Janfrederik op 'n tak naby
hulle gesprong. Dickon luister aandagtig na die Janfrederik
se liedjie.

"Hy sê hy is jou vriend," het hy vir Mary gesê.

'Regtig? O, ek is bly hy hou van my. Kan jy alles verstaan wat voëls sê?'

'Ek dink ek doen en hulle dink ek doen. Ek woon al so lank saam met hulle op die heide. Soms dink ek ek is 'n voël of 'n dier, ek dink partykeer ek is glad nie 'n seun nie!' Sy glimlag was die breedste wat sy nog ooit gesien het.

Hy het verduidelik hoe om die sade te plant. Skielik het hy gesê: 'Ek kan jou help om hulle te plant! Waar is jou tuin?'

Mary het rooi geword, toe wit. Sy het nog nooit hieraan gedink nie. Wat gaan sy sê?

'Kan jy 'n geheim hou? Dit is 'n groot geheim. As iemand dit ontdek, sal ek... ek sal sterf!'

'Ek hou geheime vir al die wilde voëls en diere op die heide. So ek kan joune ook behou,' het hy geantwoord.

"Ek het 'n tuin gesteel," het sy baie vinnig gesê. 'Niemand gaan daarin nie, niemand wil dit hê nie. Ek is mal daaroor en niemand sorg daarvoor nie! Hulle laat dit dood gaan!' Sy gooi haar arms oor haar gesig en begin huil.

"Moenie huil nie," het Dickon sag gesê. 'Waar is dit?'
"Kom saam met my en ek sal jou wys," het mej. Mary gesê.

Hulle het na die geheime tuin gegaan en dit saam in gegaan.

Dickon loop rond en kyk na alles.

"Martha het my van hierdie plek vertel, maar ek het nooit gedink ek sou dit sien nie," het hy gesê. 'Dis wonderlik!'

"Wat van die rose?" het Mary bekommerd gevra. 'Leef hulle nog? Wat dink jy?'

'Kyk na hierdie lote op die takke. Die meeste van hulle leef nog reg.' Hy haal sy mes uit en sny van die dooie hout van die roos bome af. Mary het vir hom die werk gewys wat sy in die tuin gedoen het, hulle het gepraat terwyl hulle gesny en skoon gemaak het.

"Dickon," het Mary skielik gesê, "ek hou van jou. Ek het nooit gedink ek sal van so veel as vyf mense hou nie!"

"Net vyf!" het Dickon gelag.

Hy het wel snaaks gelyk as hy lag, het Mary gedink. "Ja, jou ma, Martha, die Janfrederik, oom Ben, en jy."

Toe vra sy hom 'n vraag in Yorkshire dialek, want dit was sy taal.

'Does tha' like me?' was haar vraag.

'Natuurlik! Ek hou werklik van jou!' het Dickon geantwoord, met 'n groot glimlag op sy ronde gesig. Mary was nog nooit so gelukkig nie.

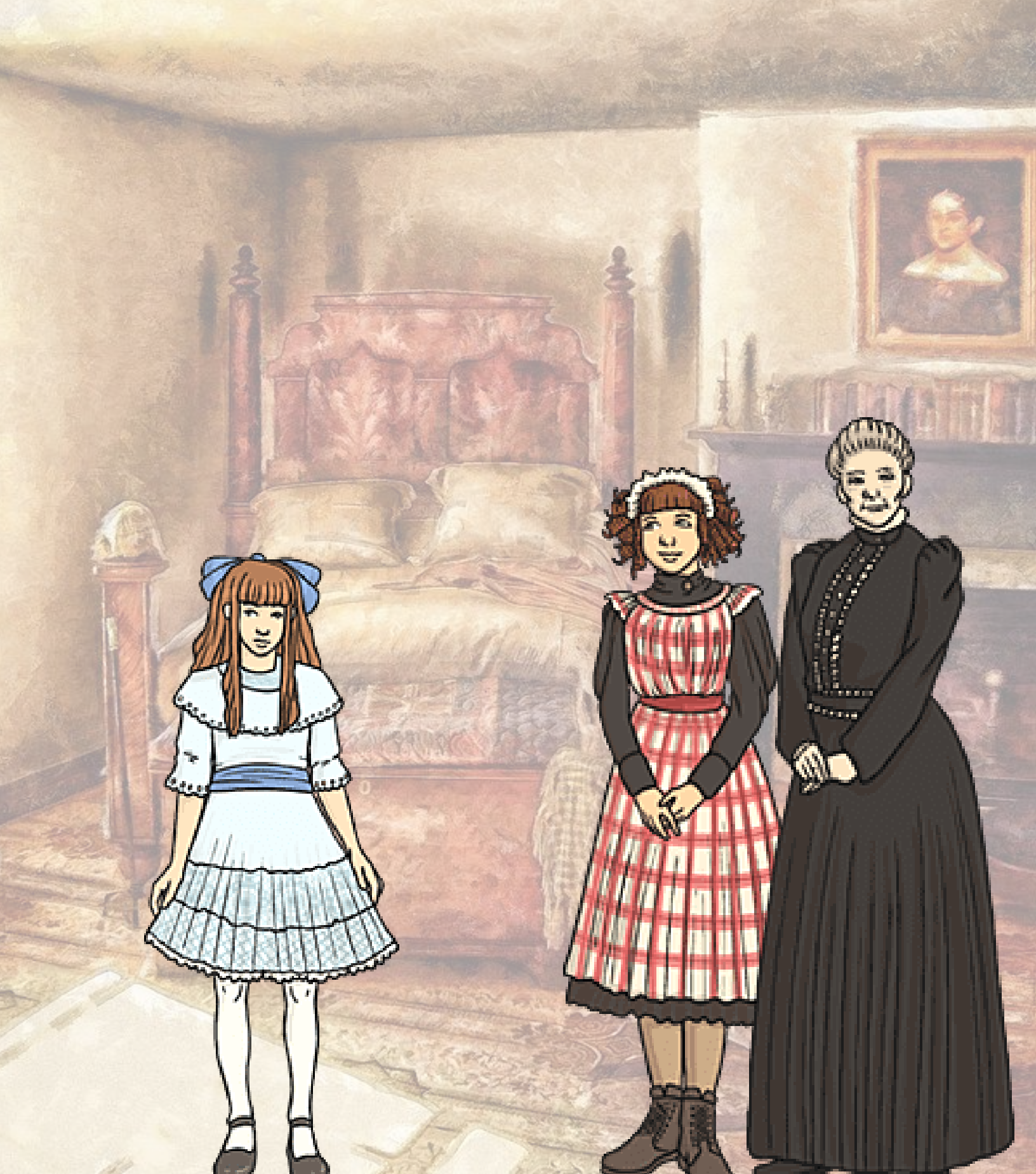
Toe sy terug gaan huis toe vir haar middag ete, het sy vir Martha van Dickon se besoek vertel.

"Ek het ook nuus vir jou," het Martha gesê. 'Mnr. Craven het huis toe gekom en wil jou sien! Hy gaan môre weer weg, vir 'n hele paar maande.'

"O!" het Mary gesê. Dit was goeie nuus. Sy sou die hele somer in die geheime tuin hê voordat hy terug kom. Maar sy moet versigtig wees. Hy moet nie nou haar geheim raai nie.

Net toe kom Mev. Medlock in haar beste swart rok aan om Mary af te neem na Mnr. Craven se kamer.

Mary se oom het swart hare gehad met 'n bietjie wit in, met hoë krom skouers. Sy gesig was nie lelik nie, maar baie hartseer. Tydens hul gesprek, het hy haar op 'n bekommerde manier dop gehou. Miskien het hy terselfdertyd aan ander dinge gedink.

Hy kyk na die maer kind. 'Is jy gesond?' het hy gevra.

Mary het probeer om haar stem kalm te hou toe sy antwoord: 'Ek word sterker en gesonder.'

"Wat wil jy doen, in hierdie groot leë huis?" 'Ek. . . Ek wil net buite speel - ek geniet dit.'

'Ja, Martha se ma, Susan Sowerby, het nou die dag met my gepraat. Sy is 'n verstandige vrou - en sy het gesê jy het vars lug nodig. Maar waar speel jy?'

'Oral! Ek spring en hardloop – en soek groen lote. Ek beskadig niks nie!'

'Moenie so bang lyk nie! Natuurlik kan 'n kind soos jy niks beskadig nie. Speel waar jy wil.

Is daar iets wat jy wil hê?'

Mary het 'n tree nader aan hom geneem, haar stem het 'n bietjie gebewe terwyl sy praat. "Kan ek - kan ek 'n deel van 'n tuin kry?"

Mnr. Craven het baie verbaas gelyk.

'Om saad te in plant . . . om hulle lewendig te maak!' Mary het dapper aan gegaan. 'Dit was te warm in Indië, so ek was altyd siek en moeg daar. Maar hier is dit anders. Ek . . . Ek is mal oor die tuin!'

Hy steek 'n hand vinnig oor sy oë. Toe kyk hy vriendelik na Mary. 'Ek het een keer iemand geken wat daarvan gehou het om dinge te kweek, soos jy.

Ja, kind, vat soveel van die tuin as wat jy wil.' Hy het sag vir haar geglimlag. 'Los my nou. Ek is baie moeg.'

Mary hardloop al die pad terug na haar kamer.

"Martha!" het sy geskree. 'Mnr. Craven is regtig 'n gawe man, maar hy lyk baie ongelukkig, Hy het gesê ek kan my eie tuin hê!'

Sy was van plan om elke dag saam met Dickon in die tuin te werk om dit mooi te maak vir die somer.

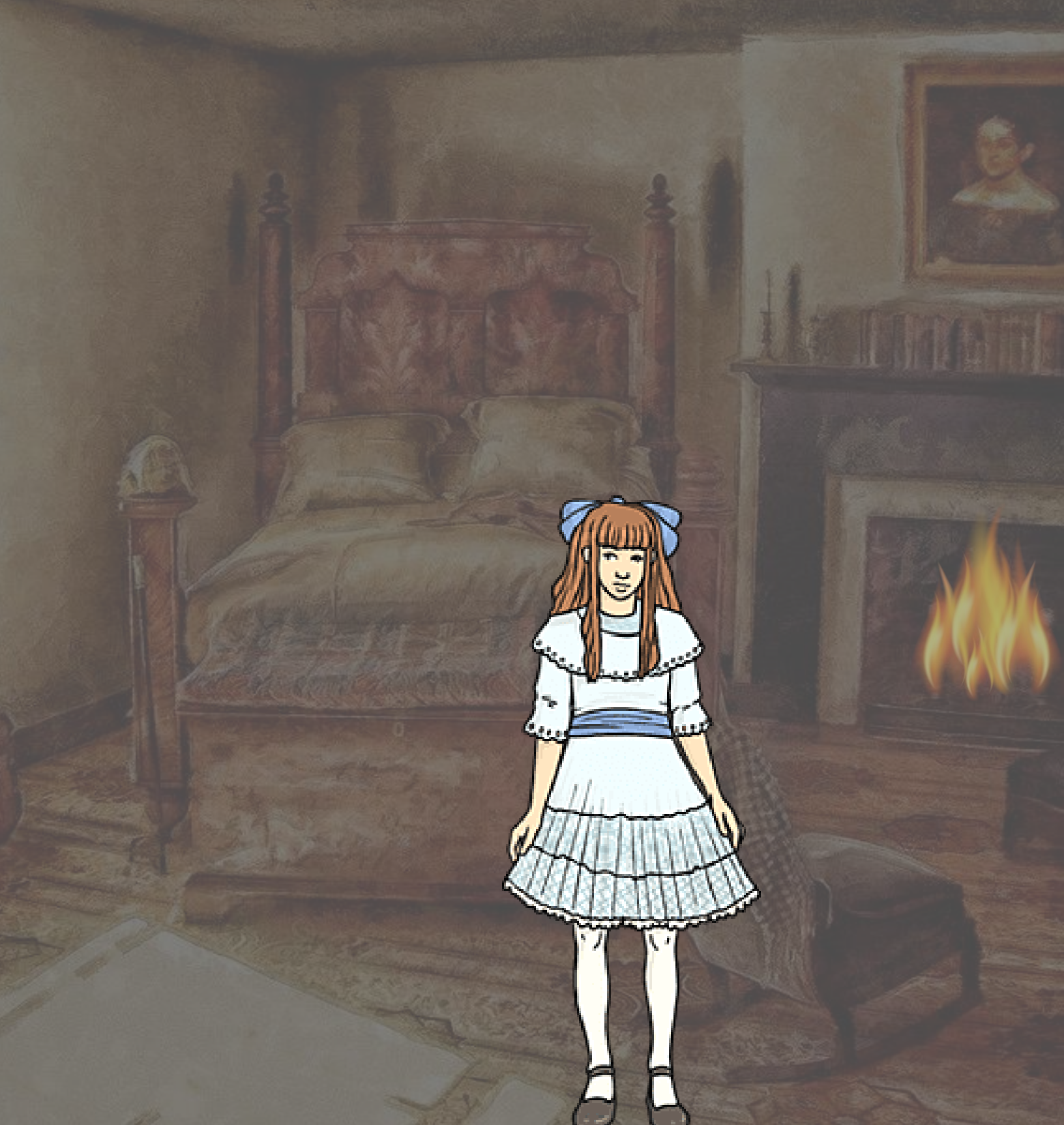

Hoofstuk 5

Die ontmoeting van Colin

In die middel van die nag het Mary wakker geword. Swaar reën het weer begin val, en die wind het hewig om die mure van die ou huis gewaai. Skielik hoor sy weer die gehuilery. Hierdie keer het sy besluit om uit te vind wie dit was.

Sy het haar kamer verlaat en in die donker volg sy die huil geluid, om hoeke, deur deure, op en af trappe, na die ander kant van die groot huis. Uiteindelik het sy die regte kamer gekry. Sy stoot die deur oop en gaan in.

Dit was 'n groot kamer met pragtige ou meubels en prente. In die groot bed was 'n seun, wat moeg en kwaad gelyk het, met 'n maer, wit, betraande gesig. Hy het na Mary gestaar.

'Wie is jy?' het hy gefluister. 'Is jy 'n droom?'

'Nee ek is nie. Ek is Mary Lennox. Mnr. Craven is my oom.'

"Hy is my pa," het die seun gesê. "Ek is Colin Craven."

"Niemand het ooit vir my gesê hy dat hy 'n seun het nie!"
het Mary baie verbaas gesê.

'Wel, niemand het ooit vir my gesê jy gaan hier kom woon
nie. Jy sien, ek is siek. Ek wil nie hê mense moet my sien en
oor my praat nie. As ek lewe, het ek dalk 'n krom rug soos
my pa, maar ek gaan seker dood gaan.'

"Wat 'n vreemde huis is hierdie nie!" het Mary gesê. 'Soveel geheime! Kom sien jou pa jou gereeld?'

'Nie dikwels nie. Hy hou nie daarvan om na my te kyk nie, want dit laat hom aan my ma dink. Sy is dood toe ek gebore was, so hy haat my seker, dis wat ek dink.

"Hoekom sê jy jy gaan dood gaan?" het Mary gevra.

'Ek was nog altyd siek. Ek is al verskeie kere amper dood en my rug was nog nooit sterk nie.

My dokter is seker dat ek gaan sterf. Maar hy is my pa se neef en baie arm, so hy wil graag hê ek moet dood gaan. Dan kry hy al die geld kry wanneer my pa sterf. Hy gee vir my medisyne en het vir my ek gesê moet rus.

Ons het een keer 'n goeie dokter van Londen gehad, wat vir my gesê het om in die vars lug uit te gaan en probeer om gesond te word. Maar ek haat vars lug. En nog iets, al die bediendes moet doen wat ek wil doen, want as ek kwaad is, word ek siek.'

Mary het gedink sy hou van hierdie seun, alhoewel hy so vreemd gelyk het. Hy het haar baie vrae gevra, en sy het hom alles oor haar lewe in Indië vertel.

'Hoe oud is jy?' het hy haar skielik gevra.

"Ek is tien, en jy is ook tien," het Mary geantwoord en vergeet om versigtig te wees, "want toe jy gebore was, was die tuin deur gesluit en die sleutel is begrawe. En ek weet dit was tien jaar gelede.'

Colin sit regop in die bed en lyk baie geïnteresseerd. 'Watter deur? Wie het dit gesluit? Waar is die sleutel? Ek wil dit sien. Ek sal laat die bediendes vir my sê waar dit is. Hulle sal my soon toe vat en jy kan ook saam kom.'

'Ag asseblief! Moenie - moet dit doen nie!' het Mary geroep.
Colin het na haar gestaar. "Wil jy dit nie sien nie?"

'Ja, maar as jy hulle maak die deur oop te maak, sal dit nooit
weer 'n geheim wees nie. Jy sien, as ons maar net daarvan
geweet het, as ons - as ons die sleutel kan kry, kan ons elke
dag daar gaan speel. Ons kan help om die tuin weer
lewendig te maak. En niemand sal daarvan weet nie -
behalwe ons!'

"Ek sien," het Colin stadig gesê. 'Ja, ek wil dit graag hê. Dit
sal ons geheim wees. Ek het nog nooit 'n geheim gehad nie.'

"En miskien," het Mary slim by gevoeg, " kan ons 'n seun kry om jou in jou rolstoel te stoot, as jy nie kan loop nie, en ons kan saam soontoe gaan sonder enige ander mense. Jy sal beter buite voel. Ek weet want ek doen.'

"Ek wil dit graag hê," het hy dromerig gesê. "Ek dink ek wil vars lug, in 'n geheime tuin hê."

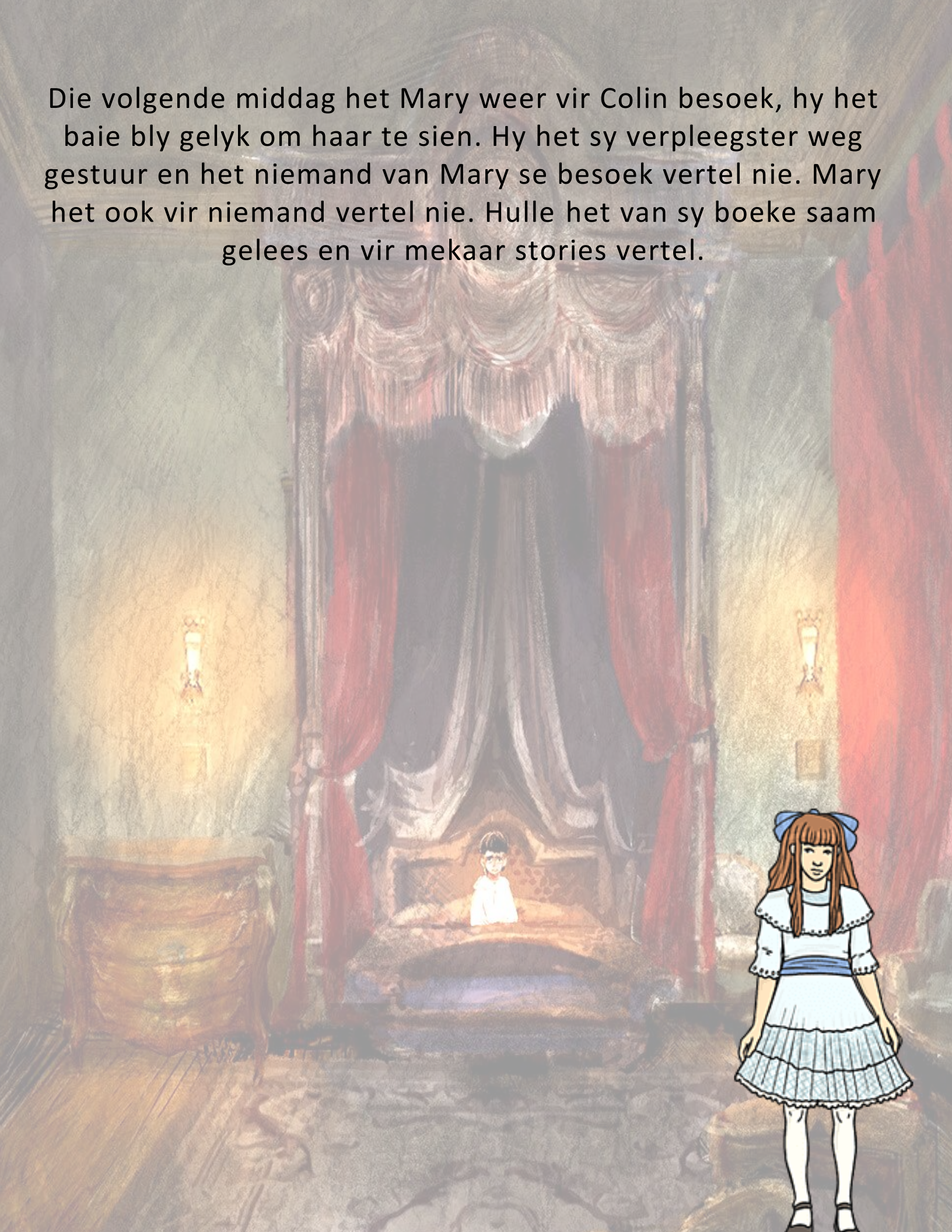
Toe vertel Mary hom van die heide, en Dickon, en oom Ben Weatherstaff, en die Janfrederik, en Colin het dit alles met groot belangstelling geluister. Hy het begin glimlag en baie gelukkiger lyk.

"Ek hou daarvan om jou hier te hê," het hy gesê. 'Jy moet my elke dag kom sien. Maar ek is nou moeg.' 'Ek sal vir jou 'n liedjie sing. My bediende Kamala het dit in Indië gedoen,'" het Mary gesê en baie gou het Colin aan die slaap geraak.

Die volgende middag het Mary weer vir Colin besoek, hy het baie bly gelyk om haar te sien. Hy het sy verpleegster weg gestuur en het niemand van Mary se besoek vertel nie. Mary het ook vir niemand vertel nie. Hulle het van sy boeke saam geles en vir mekaar stories vertel.

Hulle het lekker gekuier en hard gelag toe die deur ewe skielik oop gaan. Dr. Craven en Mev. Medlock het in gekom. Hulle het amper omgeval van verbasing.

"Wat gaan hier aan?" het Dr Craven gevra.

Colin het regop gesit. Vir Mary het hy net soos 'n Indiese prins gelyk. "Dit is my niggie, Mary Lennox," het hy kalm gesê. 'Ek hou van haar. Sy moet my gereeld besoek.'

"O, ek is jammer, meneer," sê arme Mev Medlock vir die dokter. 'Ek weet nie hoe sy hom ontdek het nie. Ek het vir die bediendes gesê om dit 'n geheim te hou.'

"Moenie dom wees nie, Medlock," het die Indiese prins kwaai gesê. 'Niemand het haar vertel nie. Sy het my gehoor huil en my self gevind. Bring ons tee nou op.'

"Ek is bevrees jy word te warm en opgewonde, my seun," het Dr Craven gesê. 'Dis nie goed vir jou nie. Moenie vergeet dat jy siek is nie.'

"Ek wil vergeet!" het Colin gesê. 'Ek sal kwaad wees as Mary my nie meer kan besoek nie! Sy laat my beter voel.'

Dr Craven het nie gelukkig gelyk toe hy die kamer verlaat het nie. "Wat 'n verandering in die seun, meneer!" het die huishoudster gesê.

'Hy is gewoonlik so onaangenaam met ons almal. Dit lyk asof hy regtig van daardie vreemde klein meisiekind hou. En hy lyk beter.' Dr Craven moes saam stem.

Hoofstuk 6

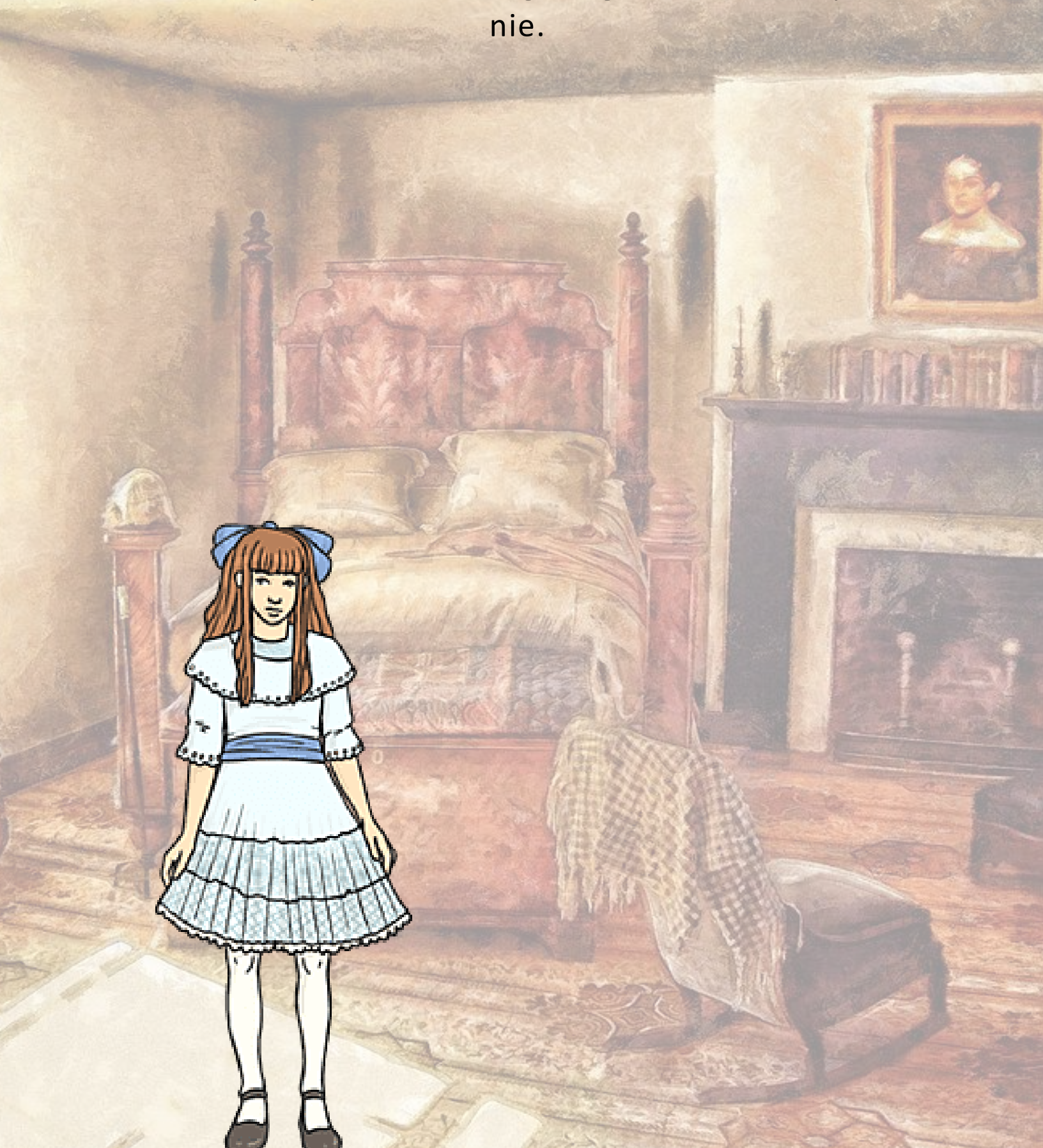
Colin is Bang

Omdat dit die volgende week gereën het, het Mary elke dag met Colin gaan praat in plaas daarvan om die tuin te besoek.

Maar sy het een oggend vroeg wakker geword om die son in haar kamer te sien skyn, sy het dadelik na die geheime tuin toe hardloop. Sy het nie eers gewag om haar ontbyt te eet nie.

Dit was pragtig sonnig en warm en nog 'n duisend lote het hul pad uit die grond gestoot. Dickon was reeds daar besig om hard te graawe met die kraai en 'n jong jakkals langs hom. "Het jy die Janfrederik gesien?" het hy vir Mary gevra. Die voëltjie het so vinnig as moontlik heen en weer gevlieg en stukke droë gras gedra.

"Hy bou 'n nes!" het Mary gefluister. Hulle het die Janfrederik vir 'n oomblik dop gehou.

Toe sê Mary: 'Ek moet jou iets vertel. Jy weet seker van Colin Craven, nie waar nie? Wel, ek het hom ontmoet en ek gaan hom help om beter te word.'

"Dis goeie nuus." Daar was 'n groot glimlag op Dickon se eerlike gesig. 'Ons almal weet hy is siek.'

"Hy is bang hy het 'n krom rug soos sy pa. Ek dink dit is wat hom siek maak.'

'Miskien kan ons hom hierheen bring en hom onder die bome laat rus. Dit sal hom goed doen. Dit is wat ons sal doen.'

Hulle het baie tuin werk en beplanning om te doen en Mary het nie tyd gehad om Colin daardie dag te besoek nie.

Toe sy die aand terug kom by die huis, het Martha vir haar gesê dat die bediendes probleme met Colin gehad het.

"Hy was die hele middag baie sleg van humeur met ons almal, want jy het nie gekom nie, mej,"

'Wel, ek was besig. Hy sal moet leer om nie so selfsugtig te wees nie,' het Mary koud geantwoord. Sy het vergeet hoe selfsugtig sy was toe sy siek was in Indië. 'Ek sal hom nou gaan sien.'

Toe sy in sy kamer in gaan, het hy in die bed gelê en moeg gelyk. Hy het nie om gedraai om na haar te kyk nie.

'Wat is fout met jou?' het sy kwaai gevra.

'My rug pyn en my kop is seer. Hoekom het jy nie vanmiddag gekom nie?'

"Ek het in die tuin saam met Dickon gewerk."

"Ek sal nie daardie seun toe laat om na die tuin te kom as jy by hom bly in plaas van om met my te kom praat nie!"

Mary het skielik baie kwaad geword. "As jy Dickon weg stuur, sal ek nooit weer in hierdie kamer inkom nie!"

'Jy sal moet as ek so sê. Ek sal laat die dienaars jou hier heen bring.'

'O, sal jy, prins! Maar niemand kan my maak om met jou te praat nie. Ek sal nie na jou kyk nie. Ek sal na die vloer staar!'

"Jou selfsugtige meisie!" het Colin geroep.

'Jy is meer selfsugtig as ek. Jy is die mees selfsugtige seun wat ek nog ooit ontmoet het!'

'Ek is nie so selfsugtig soos jou goeie Dickon nie! Hy laat jou buite speel as hy weet ek is siek en alleen!'

Mary was nog nooit so woedend nie. 'Dickon is mooier as enige ander seun in die wêreld! Hy is soos 'n engel!'

'n Engel! Moet my laat lag nie! Hy is maar net 'n arm plattelandse seuntjie, met gate in sy skoene!'

"Hy is 'n duisend keer beter as jy!"

Colin het nog nooit in sy lewe met iemand soos sy gestry nie en eintlik was dit goed vir hom. Maar nou het hy begin jammer voel vir homself.

"Ek is altyd siek," het hy gesê en begin huil. 'Ek is seker my rug is bietjie krom en ek gaan dood gaan!'

'Nee jy is nie!' het Mary baie kwaai gesê.

Colin maak sy oë baie groot oop. Niemand het dit al ooit vir hom gesê nie. Hy was kwaad, maar terselfdertyd 'n bietjie tevrede. 'Wat bedoel jy? Jy weet ek gaan dood gaan! Almal sê ek gaan dood gaan!'

"Ek glo dit nie!" het Mary in haar mees onaangename stem gesê, 'Jy sê dit net sodat mense vir jou jammer moet voel. Jy is te aaklig om te sterf!'

Colin vergeet van sy pynlike rug en gaan sit regop in die bed. Gaan dadelik uit my kamer uit!' skree hy en gooi 'n boek na haar.

"Ek gaan," het Mary geskree in 'n antwoord, " en ek sal nie terug kom nie!" Die deur klap agter haar toe.

Toe sy haar eie kamer bereik het, het sy besluit om hom nooit van haar groot geheim te vertel nie. "Hy kan in sy kamer bly en sterf as hy wil!" het sy gedink. Maar goue het sy begin onthou hoe siek hy was en hoe bang hy was, bang dat sy rug eendag so krom soos sy pa s'n sou word. 'Miskien. . . miskien gaan ek môre terug en sien hom!'

Daardie nag was sy wakker gemaak deur die verskriklikste gille wat sy nog ooit gehoor het. Dienaars het deure oop gemaak en toe gemaak en rond gehardloop.

"Dis Colin!" het Mary gedink. 'Hy sal aan hou skree totdat hy homself regtig siek maak! Hoe selfsugtig is hy nie! Iemand moet hom keer!'

Net toe hardloop Martha die kamer binne. "Ons weet nie wat om te doen nie!" het sy gehuil. 'Hy hou van jou, mej! Kom kyk asseblief of jy hom rustiger kan maak!'

"Wel, ek is baie kwaad vir hom," het Mary gesê, ek gaan hom stop!

"Dis reg," het Martha gesê. 'Hy het iemand soos jy nodig om mee te argumenteer. Dit sal hom iets nuuts gee om oor na te dink.'

Mary het by Colin se kamer in gehardloop, tot by sy bed.

"Hou op skree!" skree sy woedend. 'Stop nou dadelik! Ek haat jou! Almal haat jou! Jy sal sterf as jy so aanhou skree, ek hoop jy sal!'

Die gille het dadelik op gehou. Dit was die eerste keer dat iemand so kwaai met Colin gepraat het, hy was geskok. Maar hy het stil by homself aan gehou huil.

'My rug raak krom, ek kan dit voel! Ek weet ek gaan dood gaan!' Groot trane het oor sy gesig gehardloop.

"Moenie dom wees nie!" het Mary geroep. 'Daar is niks fout met jou aaklige rug nie! Martha, kom hier en help my om na sy rug te kyk!'

Martha en Mev Medlock het by die deur gestaan en na Mary gestaar, hul monde half oop. Hulle het albei baie bang gelyk. Martha het vorentoe gekom om te help, en mej Mary kyk versigtig na Colin se dun wit rug, op en af. Haar gesig was terselfdertyd ernstig en kwaad.

Die kamer was baie stil.

"Daar is niks fout met jou rug nie!" het sy uiteindelik gesê.
'Hoegenaamd niks nie! Dis so reguit soos myne!"

Slegs Colin het geweet hoe belangrik daardie dwars uitgesproke, kinderagtige woorde was. Sy hele lewe lank was hy bang om van sy rug te vra, sy vreeslike vrees het hom siek gemaak.

Nou het 'n kwaai dogtertjie vir hom gesê sy rug is reguit en hy het haar geglo. Hy was nie meer bang nie.

Hulle was albei nou rustiger. Hy het Mary sy hand gegee. 'Ek dink - ek is amper seker ek sal lewe, as ons soms saam in die tuin kan uit gaan. Ek is nou baie moeg. Sal jy by my bly totdat ek gaan slaap?'

Die bediendes het baie stil uit gegaan.

"Ek sal jou alles vertel van die geheime tuin," het Mary gefluister. 'Ek dink dit is vol rose en pragtige blomme. Voëls hou daarvan om hul nes daar te maak omdat dit so stil en veilig is. En miskien ons Janfrederik...'

Maar Colin het reeds geslaap.

Die volgende dag ontmoet Mary vir Dickon soos gewoonlik in die geheime tuin, en vertel hom van Colin. Mary was mal oor Dickon se Yorkshire dialek en het dit self probeer leer. Sy het nou 'n bietjie gepraat.

'We mun get poor Colin out here in th' sunshine' - en ons kan nie tyd daar aan verloor nie!"

Dickon het gelag. 'Wel gedaan! Ek het nie geweet jy kan Yorkshire praat nie! Jy's reg. Ons moet Colin so gou as wat ons kan tuin toe bring.'

So die middag het sy vir Colin gaan sien.

"Ek is jammer ek het gesê ek sal Dickon weg stuur," het hy gesê. "Ek het jou gehaat toe jy gesê het hy is soos 'n engel!"

"Wel, hy is 'n snaakse soort engel, maar hy verstaan wilde diere beter as enige iemand." Skielik, het Mary geweet dat dit die regte oomblik was om hom te vertel. Sy gryp sy hande vas. 'Colin, dit is belangrik. Kan jy 'n geheim hou?'

'Ja ja!' het hy opgewonde gefluister. 'Wat is dit?'

"Ons het die deur na die geheime tuin gekry!"

'O Mary! Sal ek lank genoeg leef om dit te sien?'

'Natuurlik sal jy! Moenie dom wees nie!' het Mary met 'n kwaai stem gesê. Maar dit was 'n baie natuurlike ding om te sê en hulle het albei gelag.

Colin het vir mev Medlock en die dokter gesê dat hy in sy rolstoel wou uit gaan. Die dokter was eers bekommerd dat die seun te moeg sou word, maar toe hy hoor dat Dickon die rolstoel sou stoot, het hy ingestem.

"Dickon is 'n verstandige seun," het hy aan Colin gesê. "Maar moenie vergeet - -"

"Ek het vir jou gesê, ek wil vergeet dat ek siek is," het Colin in sy prins stem gesê. 'Verstaan jy dit nie? Dis omdat my niggie my laat vergeet en ek voel beter as ek by haar is.'

Hoofstuk 7

Colin en die Tuin

Natuurlik, was dit die belangrikste dat niemand Colin, Mary of Dickon sien in die geheime tuin in gaan nie. So

Colin het dus aan die tuiniers opdrag gegee dat hulle almal weg moet bly van daardie deel van die tuin in die toekoms.

Die volgende middag is Colin deur 'n manlike bediende, na onder gedra en in sy rolstoel buite die voor deur gesit. Dickon het opgedaag, met sy kraai, twee eekhorings en die jakkals en die rolstoel saggies van die huis af begin stoot in die tuine in. Mary het langs die stoel gestap.

Lente het nou regtig aan gebreek en dit het vir Colin,
wat so lank binne huis gewoon het, baie opwindende
gelyk. Hy ruik die warm lug van die heide en kyk na die
klein wit wolkies in die blou lug. In 'n baie kort tydjie het
hy Mary hoor sê: 'Dit is waar ek die sleutel gekry het ...
en dit is die deur

... en dit.., dit is die geheime tuin!'

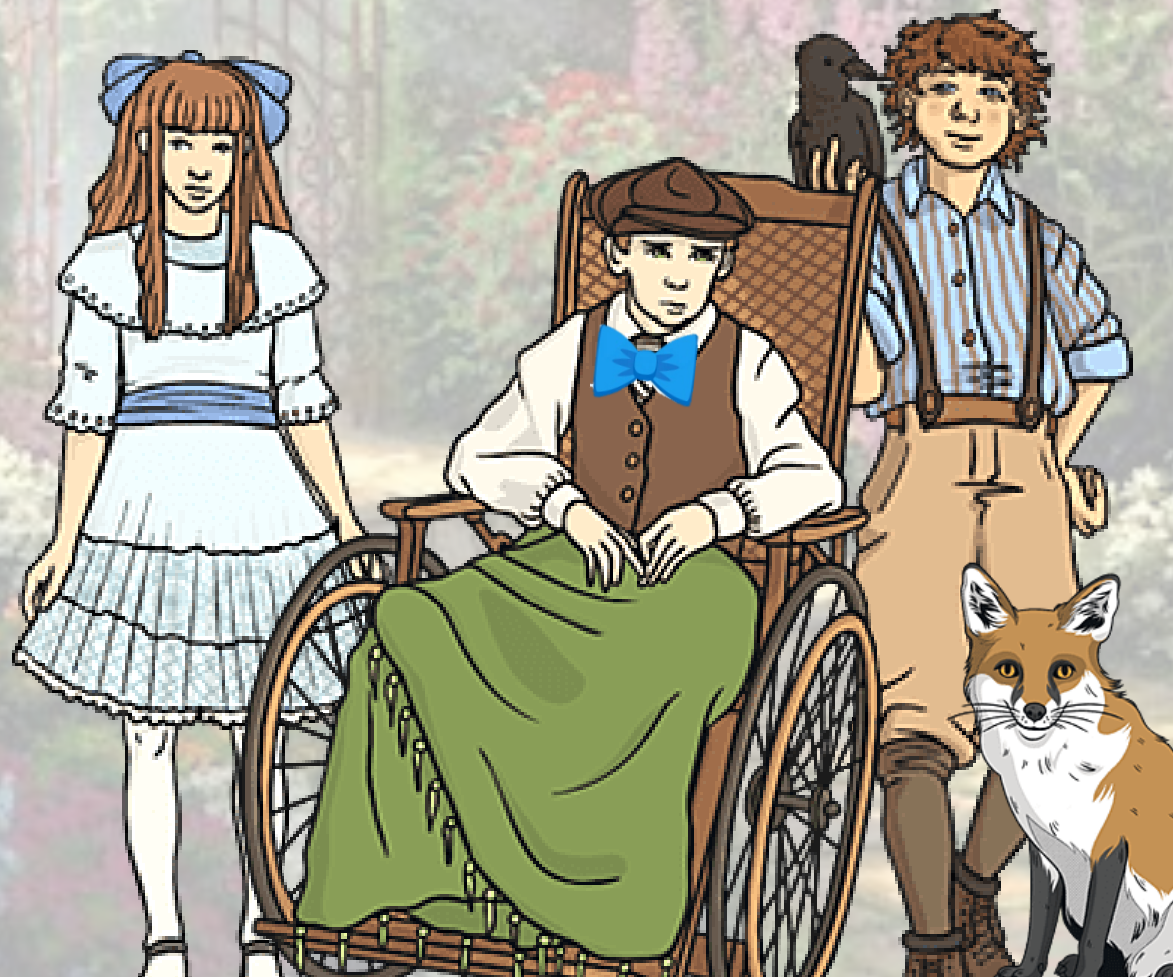
Colin het sy oë met sy hande toe gemaak totdat hy binne die vier hoë mure was, en die deur was weer gesluit. Toe kyk hy om na die rose wat teen die ou rooi mure klim, die pienk en wit blomme aan die vrugte bome en die voëls en die skoenlappers oral. Die son het sy gesig warm gemaak en hy het skielik geweet hy voel anders.

'Mary! Dickon!' het hy gehuil. 'Ek gaan beter word! Ek gaan vir ewig en vir altyd lewe!'

Terwyl Dickon die rolstoel deur die tuin gestoot het, het hy vir Colin die name van al die plante vertel. Die son het geskyn, die voëls het gesing en in elke hoek van die tuin was daar iets interessants om na te kyk. Die drie kinders het gepraat en gelag en teen die einde van die middag het al drie saam Yorkshire gepraat

"Ek sal elke middag hierheen terug kom," het Colin gesê.
"Ek wil sien hoe dinge groei."

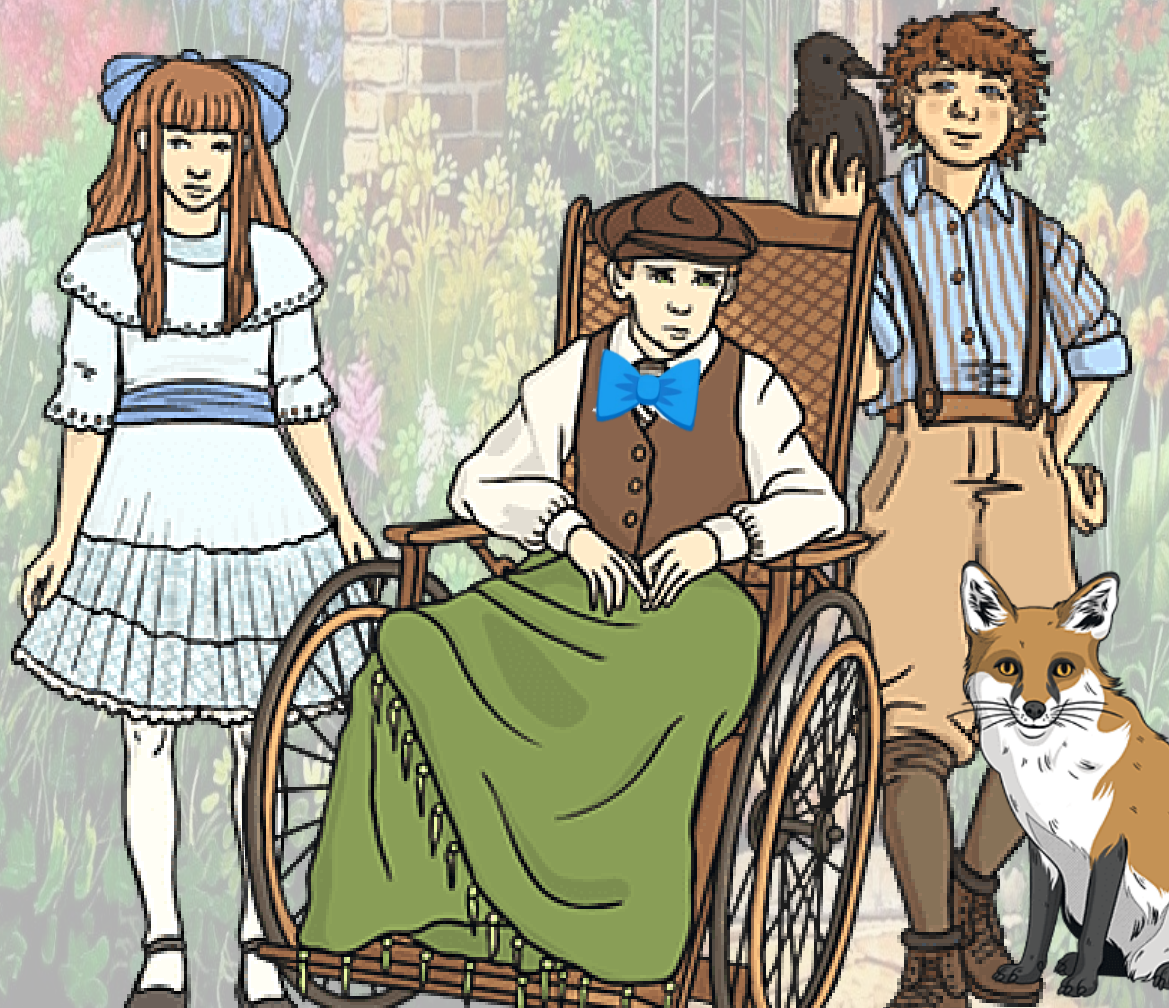

'Jy sal binnekort sterk genoeg wees om te loop en te grawe. Jy sal ons kan help om tuin te maak," het Dickon vriendelik gesê, "Dink jy regtig ek sal kan... om te loop en... te grawe?' het Colin gevra.

'Natuurlik sal jy. Jy het bene, soos ons!'

"Maar hulle is nie baie sterk nie," het Colin geantwoord. 'Hulle bewe en... en ek is bang om op hulle te staan.'

"Wanneer jy dit wil gebruik, sal jy dit kan gebruik," het Dickon gesê.

Die tuin was vir 'n oomblik stil.

Skielik het Colin gesê: "Wie is dit?" Mary draai haar kop en sien oom Ben Weatherstaff se kwaai gesig wat na haar kyk oor die tuin se muur.

"Wat maak jy in daardie tuin, jong juffrou?" het hy geskree, hy het nie Colin of Dickon gesien nie.

"Die Janfrederik het my die pad gewys oom Ben," het sy geantwoord.

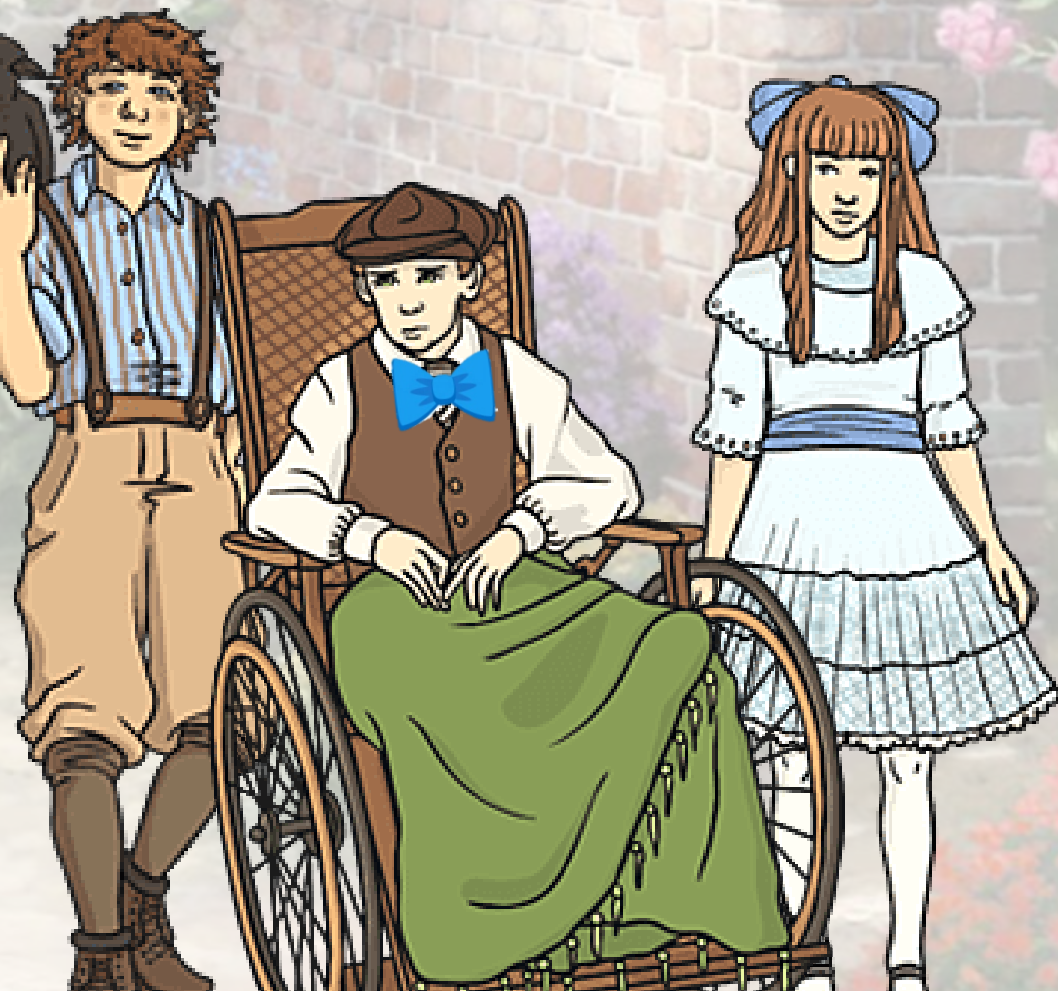
"Jy... jy..." Hy hou op om te skree en sy mond val oop toe hy sien hoe Dickon 'n seun in 'n rolstoel oor die gras na hom toe gestoot word.

'Weet jy wie ek is?' het die seun in die stoel gevra.

Ou oom Ben staar. "Jy het jou ma se oë," het hy in 'n bewende stem gesê. 'Ja, ek ken jou. Jy is Mnr. Craven se seun, die seuntjie met die krom rug.'

Colin het vergeet dat hy al ooit rug pyn gehad het.

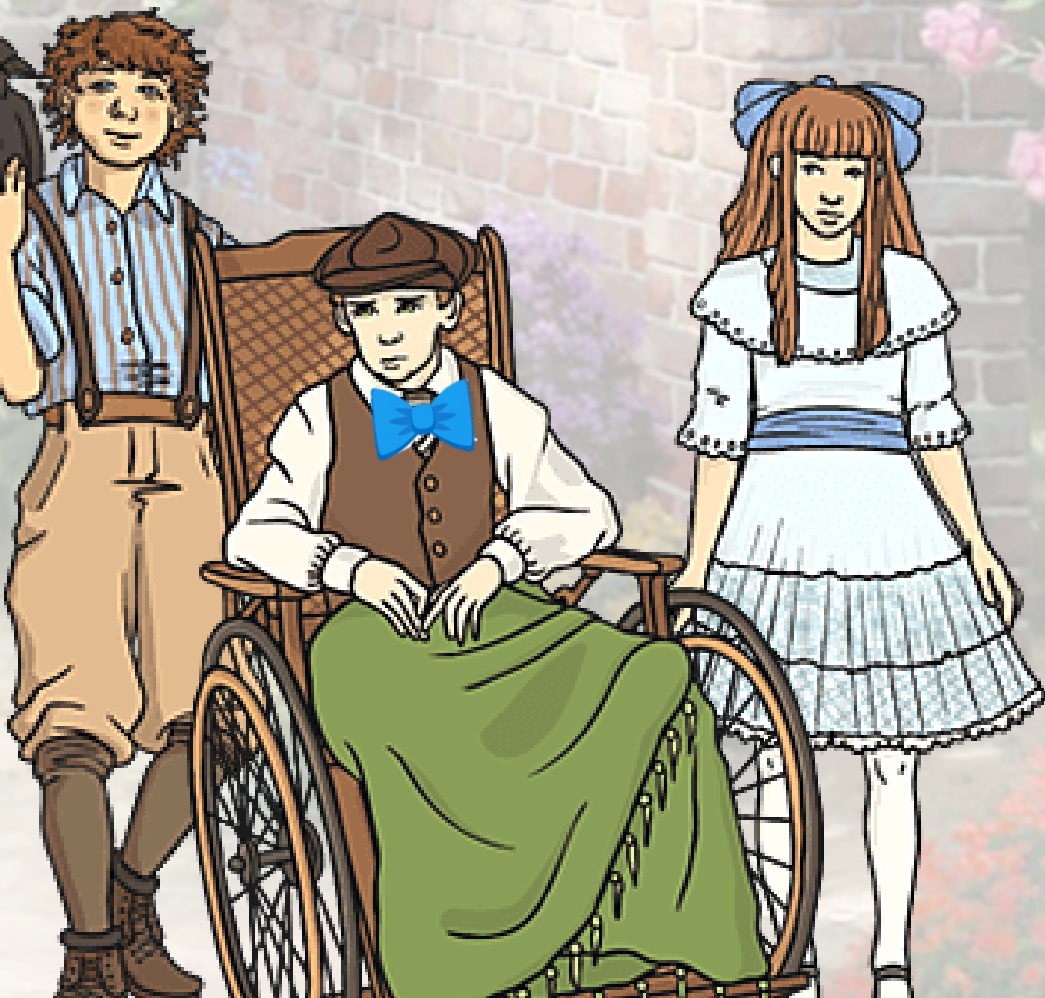
"My rug is so reguit soos joune!" het hy geskree.

Oom Ben staar en staar. Hy het net geweet wat hy van die bediendes gehoor het. "Het jy nie 'n skewe rug nie?" het hy gevra. 'Of krom bene?'

Dit was te veel. Colin was woedend en dit het hom sterk laat voel.

"Kom hier, Dickon!" het hy geskree en gooi sy kombers af. Dickon was binne 'n sekonde aan sy sy. Mary voel siek van vrees. Kon Colin staan?

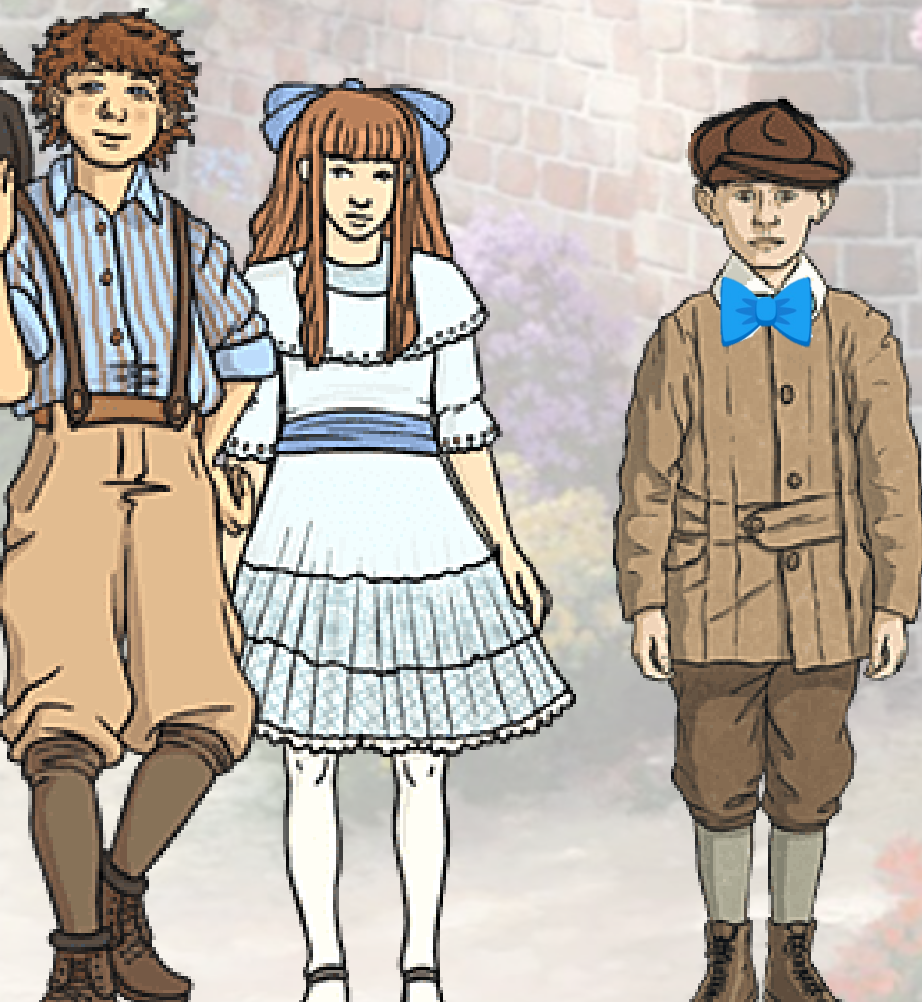
Toe was Colin se dun voete op die gras, hy staan en hou Dickon se arm vas. Hy het vreemd lank gelyk en hy het sy kop baie hoog gehou.

'Kyk vir my!' het hy vir oom Ben geskree. "Kyk net na my!"

"Hy is so reguit soos enige seun in Yorkshire!" het Dickon gesê.

Trane loop oor oom Ben se bruin ou gesig. "Hulle het gesê jy gaan dood gaan!" het hy gefluister.

"Wel, jy kan sien dis nie waar nie," het Colin gesê. 'Nou, klim van die muur af en kom hier. Ek wil met jou praat.

Jy moet ons help om die tuin 'n geheim te hou.'

'Ja, meneer,' het oom Ben gesê terwyl hy sy oë droog maak.

Dit was die eerste van vele pragtige middae in die geheime tuin.

Colin is byna elke dag deur Dickon en Mary daarheen gebring, hy het al die veranderinge gesien wat gedurende die lente en vroeë somer daar gebeur het. Oom Ben Weatherstaff, nou deel van die geheim, het so gereeld as moontlik by hulle aan gesluit.

Eendag het Colin met almal van hulle gepraat. 'Luister, julle. Ek dink daar is iets soos towerkrag wat tuine laat groei en dinge laat gebeur. Miskien as ek daarin glo, sal die towerkuns my sterk maak. Kom ons gaan sit almal in 'n kring en vra die towerkuns om te werk.'

So het hulle almal in 'n sirkel op die gras gesit, Dickon met sy kraai, sy jakkals en die twee eekhorings, Mary, Colin en oom Ben. Colin het hierdie woorde verskeie kere herhaal: 'Die son skyn. Dit is die towerkuns. Wees sterk. Dit is die towerkuns.'

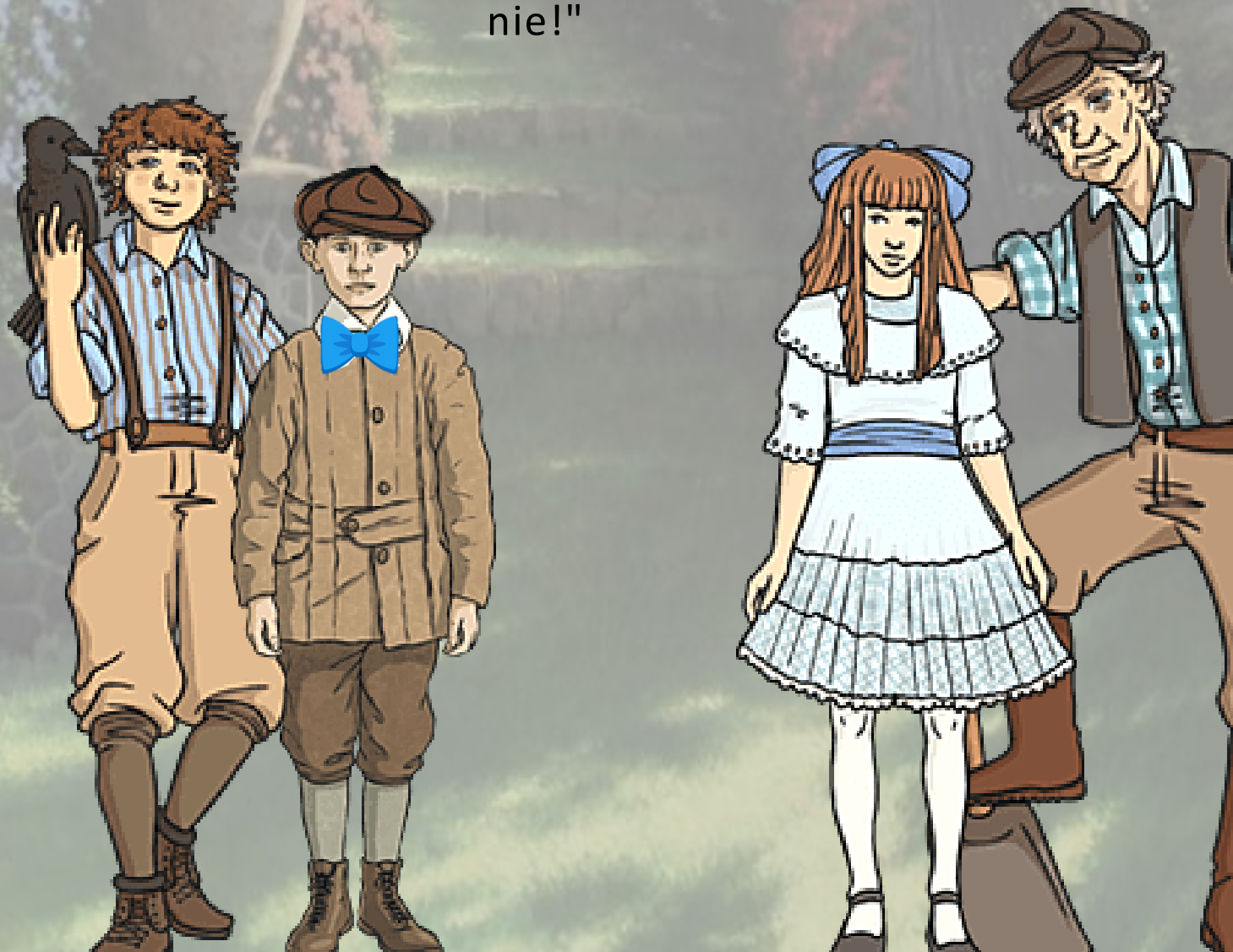
Towerkuns! Help my! Towerkuns! Help my!'

Uiteindelik stop Colin. "Nou gaan ek in die tuin rond loop," het hy gesê en vat Dickon se arm. Stadig stap hy van die een muur na die ander, kort gevolg deur Mary en oom Ben. En toe hy al die pad om geloop het, het hy gesê: 'Sien jy! Ek kan nou loop! Die towerkuns het gewerk!'

'Dis wonderlik!' het Mary geroep. 'Jou pa sal dink hy droom as hy jou sien!'

'Ek sal hom nog nie vertel nie. Ek gaan dit vir almal 'n geheim hou. Ek sal elke dag tuin toe kom om te stap en nog 'n bietjie hardloop totdat ek so gesond is soos enige ander seuntjie. Dan, wanneer my pa by die huis kom, sal ek na hom toe stap en sê: "Hier is ek, Vader. Jy sien? Ek gaan nie sterf nie!"

Nou het 'n moeilike tyd vir Colin en Mary begin. Dickon het een aand vir sy ma daarvan vertel terwyl hy by die kothuis se tuin gegrawe het.

"Jy sien, ma, hulle wil nie hê die dokter of die bediendes moet raai dat Colin kan loop en is besig om beter te word nie. Hulle moet dus maak asof hy nog siek is en nog net so onaangenaam soos hy altyd was!"

"As hulle heeldag in die vars lug rond hardloop, sal dit hulle honger maak, sou ek dink!"

'Ja, dit is die probleem. Hulle word albei vetter en gesonder, en hulle geniet nou regtig hul kos. Maar hulle moet van dit terug stuur kombuis toe, ongeëet. As hulle alles eet, sal mense besef hoe gesond hulle is! Soms is hulle baie honger!'

'Ek weet wat ons kan doen,'" het Mev Sowerby gesê. 'Jy kan soggens bietjie vars melk en van my vars gebakte brood tuin toe neem. As hulle dit eet, sal dit hulle baie goed doen! Watse speletjie speel daai kinders!' En sy lag so dat die trane uit haar oë kom.

Een middag toe hulle almal in die tuin gewerk het, het die deur oop gegaan en 'n vrou het stil in gekom.

"Dis Moeder!" roep Dickon en hardloop na haar toe. "Ek het vir haar gesê waar die deur is, want ek het geweet sy sal die geheim bewaar."

Colin steek sy hand na haar uit. "Ek wou jou al lankal gesien het" het hy gesê.

"Liewe seun!" het tannie Susan Sowerby gefluister en sy hand vas gehou. "Jy is net soos jou ma!"

'Dink jy regtig so?' het Colin versigtig gevra, 'sal dit maak dat my pa van my hou?'

"Ek is seker dit sal," het sy hartlik geantwoord. "Hy moet jou sien - hy moet nou huis toe kom."

"Sien jy hoe gesond die seun is, Susan?" het ou oom Ben gevra. "Kyk hoe sterk en reguit is sy bene nou!"

"Ja," het sy gelag. 'Om buite te speel en te werk en goeie Yorkshire kos te eet, het hom sterk gemaak. En mej Mary ook,' voeg sy by en draai na Mary. 'Mev. Medlock het gehoor dat jou ma 'n mooi vrou was. Jy sal binnekort so mooi wees soos sy.'

"Glo tanie in jowerkuns?" het Colin haar gevra.

"Ek doen," het sy geantwoord, maar almal gee dit 'n ander naam. Dit laat die son skyn, die sade groei en dit het jou gesond gemaak.'

Sy gaan sit op die gras en bly 'n rukkie, gesels en lag met die kinders in die stil, sonnige tuin. Toe sy op staan om te vertrek, het Colin skielik 'n hand na haar uit gesteeek.

"Ek wens - jy was my ma!" het hy gefluister.

Mev Sowerby sit haar arms om hom en hou hom teen haar. 'Liewe seun! Jy is so na aan jou ma as wat jy kan wees, hier in haar tuin. En jou pa sal binnekort terug wees!'

Hoofstuk 8

Mnr Craven Kom Huis Toe

Terwyl die geheime tuin weer lewend geword het, het 'n man met hoë krom skouers op die mooiste plekke in Europa rond gedwaal.

Tien jaar lank het hy hierdie eensame lewe gelei, sy hart vol hartseer en sy kop vol donker drome.

Oral waar hy gegaan het, het hy sy ongelukkigheid soos 'n swart wolk saam met hom gedra.

Ander reisigers het gedink hy is half mal of 'n man wat nie een of ander verskriklike misdaad kon vergeet nie. Sy naam was Archibald Craven.

Maar eendag, terwyl hy langs 'n berg stroom gesit het, het hy eintlik na 'n blom gekyk en vir die eerste keer in tien jaar het hy besef hoe mooi iets lewendes kan wees.

Die vallei het baie stil gelyk terwyl hy daar gesit en staar het na die snyer. Hy voel vreemd kalm.

"Wat gebeur met my?" het hy gefluister. 'Ek voel anders - ek voel amper ek lewe weer!'

Op daardie oomblik, honderde kilometers ver in Yorkshire, het Colin die geheime tuin vir die eerste keer gesien en gesê: 'Ek gaan vir ewig en vir altyd lewe!' Maar Mnr Craven het dit nie geweet nie.

Daardie aand, in sy hotel kamer, het hy beter as gewoonlik geslaap. Soos die weke verbygegaan het, het hy selfs 'n bietjie oor sy huis en sy seun begin dink.

Een aand in die laat somer, terwyl hy stil langs 'n meer gesit het, voel hy weer die vreemde kalmte. Hy het aan die slaap geraak en 'n droom gehad wat baie eg gelyk het. Hy het 'n stem gehoor wat na hom geroep het. Dit was soet, helder en gelukkig, die stem van sy jong vrou.

'Archie! Archie! Archie!'

'My liefste!' Hy het op gespring. 'Waar is jy?' 'In die tuin!' het die pragtige stem geroep.

En toe eindig die droom.

In die oggend, toe hy wakker geword het, het hy die droom onthou.

"Sy sê sy is in die tuin!" hy het gedink. "Maar die deur is gesluit en die sleutel is begrawe."

Daardie oggend het hy 'n brief van Susan Sowerby ontvang. Daarin het sy hom gevra om huis toe te kom, maar sy het nie 'n rede gegee nie. Mnr Craven het aan sy droom gedink en besluit om dadelik terug te keer na Engeland.

Op die lang reis terug na Yorkshire het hy aan Colin gedink.

'Ek wonder hoe gaan dit met hom! Ek wou van hom vergeet het, want hy laat my aan sy ma dink. Hy het gelewe en sy het gesterf! Maar miskien was ek verkeerd. Susan Sowerby sê ek moet huis toe gaan, so miskien dink sy ek kan hom help.'

Toe hy by die huis aan kom, het hy die huishoudster baie deur mekaar gevind oor Colin se gesondheid.

"Hy is baie vreemd, meneer," het Mev. Medlock gesê. 'Hy lyk beter, dis waar, maar party dae eet hy niks en ander dae eet hy net soos 'n gesonde seuntjie. Hy het vroeër geskree selfs oor die idee van vars lug, maar nou spandeer hy al sy tyd buite in sy rolstoel, saam met mej. Mary en Dickon Sowerby. Hy is op die oomblik in die tuin.'

'In die tuin!' het meneer Craven herhaal. Dit was die woorde van sy droom!

Hy haas hom uit die huis en na die plek wat hy so lank nie besoek het nie. Hy kry die deur met die klim plant daaroor en staan vir 'n oomblik buite en luister.

"Ek kan seker stemme binne die tuin hoor?" hy het gedink. 'Is daar nie kinders wat fluister, lag en rond hardloop daar in nie? Of word ek mal?'

Toe kom die oomblik, wat die kinders nie kon stil bly nie. Daar is woes gelag en geskree, die deur word oop gegooi. 'n Seun het uit gehardloop, 'n lang, gesonde, aantreklike seun, reguit in die man se arms in. Mnr. Craven het in die seun se laggende oë gestaar.

'Wie, - Wat? Wie?' hy het gehui

Colin het nie beplan om sy pa so te ontmoet nie. Maar miskien was dit die beste manier om saam met sy niggie en sy vriend uit gehardloop te kom.

"Vader," het hy gesê, "ek is Colin. Jy kan dit nie glo nie! Ek kan dit myself nie glo nie. Dit was die tuin, Mary en Dickon en die towerkuns wat my gesond gemaak het. Ons het dit tot nou toe geheim gehou. Is jy nie bly nie, Vader?"

Ek gaan vir ewig en vir altyd lewe!"

Meneer Craven sit sy hande op die seun se skouers. Vir 'n oomblik kon hy nie praat nie. "Vat my in die tuin in, my seun," het hy uiteindelik gesê, "en vertel my van alles."

In die geheime tuin, waar die rose op hul beste was, en die skoenlappers in die somer sonskyn van blom tot blom gevlieg het, het hulle vir Colin se pa hul storie vertel. Soms het hy gelag en soms gehuil, maar die meeste van die tyd het hy net, ongelowig, in die mooi gesig van die seun gekyk wat hy amper vergeet het.

"Nou," het Colin aan die einde gesê, "dit is nie meer 'n geheim nie. Ek sal nooit weer die rolstoel gebruik nie. Ek gaan saam met Vader terug stap, huis toe.'

En so, daardie middag, het Mev Medlock, Martha en die ander bediendes die grootste skok van hul lewe gehad. Deur die tuine na die huis, kom meneer Craven, gelukkiger as wat hulle hom nog ooit gesien het.

En langs sy sy, met sy skouers reguit, sy kop op hoog en 'n glimlag op sy lippe, stap jong Colin!

THINK

DIGITAL ACADEMY

